

Búcsú a várostól

Peremartoni Krisztina Balaton-imádatának legfőbb oka az arácsi nagyszülők voltak. **5. oldal**

A Füredi História új számából

Érdekes részletek a Pajtás hajó tragédiájáról és az egyedülálló füredi szőlőgyógymódról. **7. oldal**

Megtartotta alakuló ülését a város képviselő-testülete

Megtartotta alakuló ülését Balatonfüred új képviselő-testülete. A polgármester mellett tizenegy képviselő dolgozik a városért, közülük nyolcan egyéni jelöltként, míg hárman a kompenzációs listáról jutottak be az ötéves mandátumot kapó testületbe.

A hivatalos választási eredmények alapján a város polgármestere *dr. Bóka István* (Fidesz–KDNP). A megválasztott testületbe a Fidesz hét, a DK–MSZP–LMP három képviselőt ad, egy képviselő pedig függetlenként jutott a testületbe.

Az ünnepélyes eskütétel után *Konrád Károly*, a térség országgyűlési képviselője gratulált a megválasztott testület tagjainak, hangsúlyozva: a város stabil gazdálkodás mellett az ország egyik vonzó idegenforgalmi központja lett, ahol egyre többen szeretnének letelepedni.

– Jó lehetőségek előtt áll Balatonfüred. Együttműködő, békésen dolgozó képviselő-testület végezte eddig a

A képviselő-testület tagjai:

Egyéni mandátumot szerzett képviselők:

Molnár Judit (Fidesz–KDNP)
Pálffy Károlyné (Független)
Rojtos Norbert (Fidesz–KDNP)
Illés Hajnalka (Fidesz–KDNP)
Böröcz István (Fidesz–KDNP)
Gáspár Ákos (Fidesz–KDNP)

Holczer András (Fidesz–KDNP)
Hári Lenke (Fidesz–KDNP)

Kompenzációs listán bejutott képviselők:

dr. Hajba Csaba Zsolt (DK–MSZP–LMP)
Nagy Jenő (DK–MSZP–LMP)
Takács Miklós (DK–MSZP–LMP)

munkáját a városban, bizom benne, hogy ez folytatódik a következő öt esztendőben is. Nagy büszkeség számomra,

hogy a város országgyűlési képviselője lehetek, a továbbiakban is minden erőmmel támogatni fogom a település

fejlődését – mondta Konrád Károly.

Az ötödik ciklusát kezdő városvezető, Bóka István kö-

szöntőjében kiemelte: a város lakói a választási kampányban felvázolt balatonfüredi jövőképre szavaztak, a fejlesztések megvalósításáért a képviselőkkel közösen dolgozik majd.

– Izzalmas időszak elé nézünk. Jelenleg közel ötven pályázati projekt fut a városban, ezeket be kell fejeznünk. Készülnünk kell a következő uniós fejlesztési ciklusra is, nem mindegy, miként szerepelünk majd, és csatlakozni kell

a Veszprém Európa Kulturális Fővárosa projekthez, hiszen több fejlesztés, illetve program valósítható meg általa – fogalmazott Bóka István, aki hangsúlyozta: továbbra is szeretne együttműködni a füredi közösségekkel és jó kapcsolatot ápolni a kormányval.

Az ünnepélyes alakuló ülés végén *Oberfrank Pál* színművész József Attila A Dunánál című versét szavalta el.

Martinovics Tibor

Füredi szüret: kevés termett

Balatonfüred több mint harminc évvel ezelőtt kapta meg a Szőlő és a bor nemzetközi városa címet. Hogy mindez ne csak névleges legyen, és hogy a szőlőre ne csak a Balaton klímája adja az áldást, kellett egy fesztivál, amely tartalmas programokkal népszerűsíti a helyi borkultúrát.

A Füredi szüret leglátványosabb része ezúttal is a felvonulás volt. A Szent István térről a Kisfaludy színpadig vonuló borlovagok, gólyalásbasok, zászlóforgatók, diákok, néptáncsoportok és lovasok menetének útvonalán borkóstolók várták az érdeklődőket, a parton pedig kézműves vásár, népi játszópark és koncertek. A Rizling Generáció jóvoltából az aktívabbak a mustkészítést és a szőlőpréslést is kipróbálhatták.

A parti Borfaluban helyi borászok kínálták egészen vasárnap estig a portékájukat. Kitelepült a Lidia, a Bökő, a

Zelna, a Gyukli, a Koczor, a Figula, a Szabó és Fia, illetve az Arias borászat.

Gasztronómiai fesztiválhoz illően többféle harapnivalóból is válogathattunk, erről a Horváth-ház, a Sparhelt, a Vitorlás étterem, illetve a Péklány Kézműves Pékség gondoskodott.

Ami a szüretet illeti, kevés termett idén – mondta az évet

elemezve *Mészáros József* borász.

Mindenki várta a rekordtermést, de alaposan melléfogtak a termésbecslők. Jelezte ezt a felvásárlási árak alakulása is, mert kezdetben nagyon alacsonyok voltak a nagy termésre számítva, október elejére viszont megemelkedtek, szinte hiány lett a szőlőből. Érdekesen alakult a termés

eloszlása is: volt, ahol egyharmaddal kevesebb termett, teljesen hektikus volt az év, sok minden függött a szőlők fekvésétől és a fajtától is. A szürkebarátból például országos szinten kevesebbet szüretelhettek a gazdák, amit előre egyáltalán nem lehetett látni. Az úgynevezett zöldszüret – amikor július elején éretlenül leszedik a szőlőt a földre, és amiért az előző két év átlagtermésének ellenértékét, körülbelül 52 forintot kapnak különként a gazdák – csak az Alföldön volt jellemző, a Balaton-felvidéken elmaradt.

A minőség szempontjából is ellentmondásos volt az év,

bár a korai fajtákra ez nem mondható el, de a késői érésűek a nagy meleg és a szárazság miatt jobb minőségűek lettek. Kezdetben a sok eső fokozta a

gombás betegségek kockázatát. Akik viszont július végéig meg tudták védeni a termést, azok nagyon szép szőlőt szüretelhettek. **MT**

Indiai filmesek látogatása

Az indiai filmkészítés több meghatározó alakja látogatott el Balatonfüredre a fővárosban zajló Indiai Filmhét apropóján. Rabindranath Tagore révén évtizedek óta szoros kulturális kapcsolat van India és Balatonfüred között, ez a jövőben tovább színesedhet.

– Balatonfüred egyedülálló kapcsolat ápol Indiával, Tagore kultusza miatt aktív és élő ez a viszony. Szeretnénk kibővíteni ezt a kulturális kapcsolatot, az Európába látogató indiaiak számára olyan turisztikai csomagot tennék elérhetővé, amely révén jobban megismerhetnék Közép-Európát, azon belül a városunkat is. Talán még az is előfordulhat, hogy itt, Balatonfüreden forgassanak Tagore életéről egy filmet, hiszen ennél autentikusabb helyszín nem is kell – mondta a Villa Vitae-ben rendezett sajtótájé-

koztatón *Hári Lenke* alpolgármester.

Az indiai delegációban itt volt *Raima Sen* bollywoodi színésznő, *Rahul Mitra* filmrendező, *Suraj Kumar* producer és az Indiai Filmhét kurátora, *Rahul S. Bali*.

– Már jártam Balatonfüreden, teljesen elbűvölt a város, egyedi a szépsége és hangulata. Mindenképp szerettem volna megmutatni Magyarországot ékszerként a filmes alkotó társaimnak, akik nagy hatással vannak az indiai filmiparra. Látniuk kellett ezt a csodás várost, amelyet 1926-ban, gyógyulásukor Tagore is nagyon megszeretett. Örülök neki, ha ez a hely visszaköszönne a filmjeinkben. Azon leszek, hogy a következő filmfesztiválunk nyitóvetítése Balatonfüreden legyen – mondta *Rahul S. Bali*.

Balatonfüred városa volt idén a díszvendége a Budapesten rendezett 5. Indiai Filmhétnek. A bollywoodi sikerfilmekből, művészfilmek-

A felső fotón az indiai delegáció a vendéglátókkal, a kis képen *Raima Sen* bollywoodi színésznő *Rabindranath Tagore* szobránál

hetek, ahol gyógyította magát a költő. Tagore fontos az indiaiak számára, a dalain, versein nőnek fel generációk, a művészete az iskolai tananyag része – így a színésznő.

A delegáció felkereste Tagore szobrát a sétányon, ahol egy-egy sárga rózsával tiszteltek a költő emléke előtt.

A fesztivál nyitófilmjét, a *Thinking of him* című, 2018-ban készült alkotást, amely Tagore életének egy szakaszáról szól, a Kisfaludy Galériában is levetítették az érdeklődőknek, és kizárólagos joggal a Füred Televízióban is látható a feliratos változatot a nézők. Az eredeti nyelven, magyar felirattal látható film bemutatóján jelen volt az alkotás producere is.

Martinovics Tibor

ből és díjnyertes alkotásokból válogató sorozat ünnepélyes megnyitóján a Nobel-díjas költőt, Rabindranath Tagore-t bemutató filmet vetítették le.

A hindu költő 1924-től haláláig, 1941-ig tartó életszakaszát bemutató alkotás egyik szereplője, *Raima Sen* úgy fogalmazott: Tagore földjéről származom, ezért nekem nagyon különleges, hogy itt le-

RENDŐRSÉGI HÍREK

Drogkereskedők buktak le

A Balatonfüredi Rendőrkapitányság kábítószer-kereskedelm bűntett megalapozott gyanúja miatt folytat eljárást egy balatonfüredi és két szerb férfi ellen.

A Balatonfüredi Rendőrkapitányság nyomozói október 15-én a Készenléti Rendőrség munkatársaival közreműködve összehangolt rendőri akció keretében Szegeden, egy bevásárlóközpont parkolójában fogtak el egy balatonfüredi és két szerb állampolgárságú férfit. Az elfogásakor a külföldi férfiak két kilogramm marihuánát akartak értékesíteni a balatonfüredi lakos részére. A nyomozók a rendőrségi akcióval egy időben Tompán és Balatonfüreden több helyszínen házkutatást tartottak, melynek során készpénzt és személygépkocsikat, továbbá az eljárás alatt majdnem hat kilogramm marihuánát foglaltak le. A lefoglalt kábítószer piaci értéke közel húszmillió forint.

A 42 éves balatonfüredi férfi több hónapja vásárolt kábítószer, alkalmanként egy kilogrammos tételben, amit Fejér, illetve Veszprém megyében értékesített.

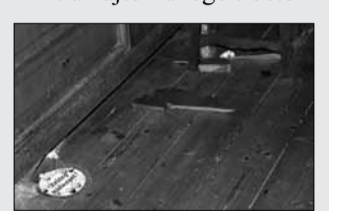
A füredi és a két szerb férfit a rendőrök őrizetbe vették, majd gyanúsítottként kihallgatták. A nyomozók előterjesztést tettek letartóztatásuk indítványozására, melyet az illetékes bíróság október 17-én elrendelt.

Törtek-zúztak a vendégházban

Rongálás miatt indult büntetőeljárás egy négyfős társaság ellen.

A nyomozás adatai alapján két 18 éves és egy 20 éves veszprémi, valamint egy szintén 20 éves olaszfalui

férfi 2019. június 22-én éjszaka egy balatonfüredi vendégházban megrongálta a bútorokat. A fiatalok továbbá egy virágtartót, több konyhai üvegedényt, tálat és poharat is összetörttek, a függönyt leszakították, valamint az ajtók üvegeit betörték, illetve az udvarban két kerti világítótestet kitéptek a földből. A bűncselekmény elkövetésével több százezer forint kárt okoztak a vendégház tulajdonosának.

A négy férfi ellen rongálás vétség elkövetésének megalapozott gyanúja miatt indult büntetőeljárás.

A nyomozás vizsgálati szakaszában a Balatonfüredi Rendőrkapitányság a szükséges eljárási cselekményeket elvégezte, és az ügyben keletkezett iratokat átadta az illetékes ügyészségnek.

A Balatonfüredi rendőrök szeptember 25-én 11 óra 45 perckor egy Balaton-parti kistelepülésen igazoltattak egy 22 éves szegedi férfit, akivel szemben nemzetközi elfogatóparancs volt érvényben kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény miatt.

Nemzetközi elfogatóparancs miatt körözték

Az intézkedő rendőrök a fiatal férfit a helyszínen elfogták, majd előállították a Balatonfüredi Rendőrkapitányságra, ahol meghallgatását követően őrizetbe vették, és a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság fogdájába szállították.

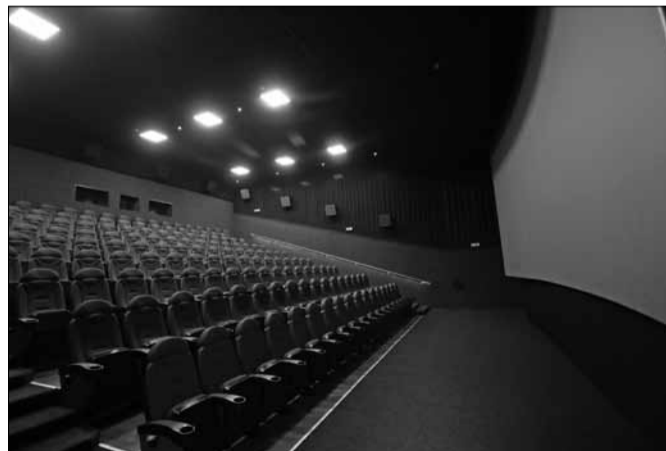
BFN

Kinyitott a megújult Balaton Mozi

Több tízmillió forintos beruházás eredményeként teljesen megújult a Balaton Mozi, új, modern vetítővászon és hangrendszer, komfortos belső bútorzat várja a filmnézőket. Az első vetítést október 24-én este tartották.

2005 óta működik a 153 férőhelyes mozi a Balaton Szabadidőközpontban, amely filmkínálatával a térség egyik legnépszerűbb filmszínházává vált. A berendezés azonban időközben elhasználódott, a nézők részéről is felmerültek különböző igények, így a mozi vezetője – az önkormányzat támogatásával – egy hónap alatt teljesen felújította a belső teret.

– A nyitás óta csak a technikai feltételeket fejlesztettük, a digitalizált technológia tökéletes, de a bútorzat időközben

elhasználódott, főleg a székek háttámlái, ezért volt szükség a teljes felújításra. Mindent kicseréltünk, új, a korábbinál nagyobb méretű, ívelt vetítővásznat szereltünk fel, 7.1-es hangrendszert és új hangfalakat telepítettünk, kicseréltük a teljes berendezést, a székeket, a szőnyeget és a belső világítást. Egy komfortos, vadonat-

új mozi várja a közönséget – válaszolta kérdésünkre *Pálffy Géza*, a Balaton Mozi vezetője.

A mozi előcsarnoka is megváltozik, három monitoron lehet figyelemmel kísérni a filmek előzeteseit és a vetítésekkel kapcsolatos egyéb információkat. Megújult a filmszínház honlapja, és átalakít-

tották a jegykiadó rendszert is, ezentúl nemcsak foglalni, de vásárolni is lehet jegyeket az interneten – tette hozzá *Pálffy Géza*.

A fejlesztés során lecserélték a 3D-szemüvegeket is, amelyek kitűnő minőséget garantáltak ugyan, de kicsit nehezek voltak. Mostantól a korábbi aktív 3D helyett passzív 3D működik a mozi-ban, ezzel a 3D-ben készített filmeket egy könnyebb, kényelmesebb szemüveggel lehet majd nézni, sőt meg is lehet tartani ezeket a szemüvegeket.

A mozi filmkínálata változatlan marad, nyaranta elsősorban a könnyed, népszerű, közönségkedvenc alkotásokat vetítik, a szezonon kívül heti, illetve havi rendszerességgel azonban más újdonságok, művész-, illetve rétegfilmek is helyet kapnak a műsorban.

MT

Útfelújítások a városban

Elkezdődik az őszi útfelújítási program Balatonfüreden, az önkormányzat saját forrásból 150 millió forintot költ mintegy húsz utca, illetve utcácska felújítására. Az útfelújítási program az egész város területét érinti, sőt külterületi utakon is lesznek munkálatok. Több utcában felújítják az aszfaltot, lesz járdaépítés, kerékpárosoknak is kialakítanak új szakaszokat, a Völgy, illetve a Pálóczi Horváth Ádám utcában pedig a légtérzeteket is kiváltják. A munkálatokkal legkésőbb jövő nyárig végezni kell

BFN

Mediterrán hangulatú az év kertje

Rekordszámú jelentkezővel rendezték meg ebben az évben a huszonnegyedik Virágos Balatonfüredért versenyt. A több mint száz nevező közül öt kategóriában hirdettek eredményt.

Az Év kertje-díjat *Moravcsik Éva* mediterrán udvara érdemelte ki.

A népszerű környezetszépítő mozgalom keretében ezúttal is támogatott virágvásárlási lehetőséggel segítette a helyi lakosokat az önkormányzat. Idén minden korábbinál nagyobb volt az érdeklődés, 1690 magánszemély, illetve 14 intézmény vette igénybe a támogatást, közel négymillió forint értékben.

A regisztrált pályázók a korábbi évek gyakorlatának megfelelően a Balaskó, illetve a Sylvestris kertészetben vásárolhattak virágpalántát. A versenybe végül 91 magánszemély és 14 intézmény nevezett be.

Moravcsik József arra törekedett, hogy az udvar növényei harmonizáljanak a ház stílusával

Csizmazia György és *Balaskó Péter* személyében szakmai zsűri választotta ki a díjazottakat, ezúttal is a kert, a balkon ápoltsága, hangulata és összhangja volt a legfőbb szempont. A díjátadó ünnepségen kiemelték: idén több kiemelkedő színvonalú kertet látogattak meg, a városban egyre gyarapodnak a különleges hangulatú udvarok.

– Szép, gondozott, egyedi kialakítású kerteket láttunk a nyár végi zsűrizésen. Nagyon nehéz volt a döntés. Mindenkinek, aki ezúttal nem kapott díjat, arra biztatok, jelentkezzen újra a versenyre, mert valóban csak apró különbségek voltak az egyes kertek között – vélekedett *Csizmazia György*.

– Fontos szerepe van a város életében ennek a mozga-

lomnak, jó látni, hogy egyre többen csatlakoznak hozzá, és követik a jó példát. Hosszú évek óta törekszünk arra, hogy gondozott legyen a közvetlen környezetünk, igyekszünk mindent megtenni azért, hogy a közterületek, a parkok zöldek, ápoltak legyenek. Az a szándék, hogy minél több fát ültessünk a tereinken, már csak a klímavédelemre gon-

dolva is – mondta *Bóka István* polgármester a Szent István téren rendezett díjátadón.

– Letisztult, egységes, jó ízléssel kialakított mediterrán hangulatú kert, Toscanából, Mexikóból ismert látványos növényekkel és igényes kivitelezésű járőfelületekkel. Különlegessége a mexikói pálmaliom, illetve az oszlopos ciprusok – jellemezte a

győztes kertet *Csizmazia György*.

– 2011-ben építettük a házunkat, 3–4 éve készült el az udvar. Arra törekedtünk, hogy a növények harmonizáljanak a ház stílusával, ezért van ennyi mediterrán növény. Nem ez a szakmánk, kedvvelésből alakítjuk a kertet, ha valahol látunk egy-egy szép növényt, akkor utánajárunk és beszerezzük. Nálunk füre lépni szabad, a kert szerves része a háznak, használjuk. Nincs sok munka vele, igaz, a fűvet hetente kétszer nyírom – válaszolta a sajtó érdeklődésére *Moravcsik József*.

A nyertesek névsora, az Év kertje-díj: *Moravcsik Éva*; családi ház kategóriában elismerésben részesült: *Lőrincz László, Mejkliné Horváth Jolán*; erkélyével, teraszával elismerésben részesült: *Horváth Éva*; a társasház kategória győztese: *Lantos Eszter* és *Siposné Imre Mária*; az intézmény kategória győztese: *Református Általános Iskola*

MT

Sikeres földtudományi rendezvény

2019 különleges év a hazai földtudományok életében. 150 évvel ezelőtt alapították Magyarországon első tudományos kutatóintézetét, a Magyar Királyi Földtani Intézetet, hazánk földtani kutatásainak fellegrátját, és éppen 100 éve vesztette el a világ tudományos elitje báró *Eötvös Lorándot*, a gyakorlati geofizika atyját.

E kiemelkedő évfordulók emlékére a Magyarhoni Földtani Társulat és a Magyar Geofizikusok Egyesülete vándorgyűlést szervezett október 3–5-e között Balatonfüreden, a Hotel Margarétában.

A magyar földtudományi szakma szerencsés, hogy ilyen gyökerekből táplálkozik. Elődeink nyomdokaiban járva napjainkban is számos új, világszínvonalú elméleti és gyakorlati eredmény lát napvilágot. A plenáris és szekció-előadások, a vándorgyűlésen megjelenő cégek, intézetek sora, szellemi termékeik, innovatív kutatási módszereik, műszereik mind-mind már a jövőt vetítik előre.

Bóka István és a vándorgyűlés résztvevői fát ültettek a Nobel-díjasok kertjében Eötvös Loránd tiszteletére

A vándorgyűlésen a földtani és a geofizikai szakma elméleti és gyakorlati művelői jelentek meg, több mint száz-an. A kutatóintézetek, felsőoktatási intézmények, valamint a földtani- és geofizikai szolgáltatást nyújtó cégek vezetői és munkatársai a legújabb tudományos kutatási eredményekről és technológiai lehetőségekről tájékoztattak, illetve tájékoztattak. Összesen 9 plenáris előadás, 9–9 földtani és geofizikai, valamint 7 bányászati témájú előadás hangzott el, továbbá 6 poszter került bemutatásra. A kétnapos előadóületeket egy borvacsora zárta, ahol a Figula Pincészet kiváló borait kóstolták meg a résztvevők. A rendezvény harmadik napján egy, a Balaton-felvidék földtani és természeti értékeit bemutató kiránduláson vettek részt a szakemberek.

A Magyarhoni Földtani Társulat részéről *Budai Tamás* elnök és *Haas János* társelnök a felsőörsi malom-völgyi és a csopaki vasútbeágás nemzetközileg is jól ismert földtani szelvényét, míg a Balaton-felvidéki Nemzeti Park részéről *Sárdy Julianna* geotúra-vezető a Tihanyi Levendula-

ház kiállítását, a hegyestűi bazaltbánya és a pulai tanösvény értékeit mutatta be. A kirándulás nagyszerű áttekintést adott az elmúlt közel 500 millió év földtani képződményei, ezen keresztül a terület földtani fejlődéstörténetéről.

A vándorgyűlés keretében báró *Eötvös Loránd* tiszteletére Balatonfüreden a Tagore sétányon, a Nobel-díjasok kertjének sarkában, emlékfá (oszlopos vérbükk) ültetésére és márványtábla (füredi mészkőből készült) elhelyezésére is sor került. Az ünnepi esemény kezdetét a Balatonon lehorgonyozott, zarándokokat szállító kirándulóhajó kürtje jelezte, majd *Bóka István* polgármester köszöntő szavai következtek. Báró *Eötvös Loránd* életét, szakmai és emberi nagyságát *Zelei Gábor*, a Geofizikusok Egyesületének elnöke méltatta.

Ezt követően került sor a faültetésre, amelyet *Bóka István* és a két civil egyesület elnöke mellett az ötletadó *Magyar Balázs* geofizikus társelnök végzett el. Az ünnepséget az *Eötvös Loránd Iskola* énekkara zárta két gyönyörű dallal, Balatonfüred Város Fúvózenekarának kíséretében.

A vándorgyűlés fővédnöke *Áder János* köztársasági elnök volt. További védnökök: *Bóka István*, Balatonfüred polgármestere (és BFT-elnök); *Borhy László*, az ELTE rektora; *Fancsik Tamás*, a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat elnöke; *Gelencsér András*, a Pannon Egyetem rektora; *Puskás Zoltán*, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságának igazgatója; valamint *Szűcs Péter*, a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Karának dékánja.

Csorny Tibor

Megkezdődik a siófoki zsilipek rekonstrukciója

A KEHOP-1.3.0 pályázati konstrukció keretében valósulnak meg a korszerűsítési munkálatok a Balaton nagy műtárgyain és a Sió-csatornán, amelyek eredményeképp javulnak a fenntartható vízkészletgazdálkodás feltételei, a Balaton vízszintszabályozásának lehetősége, biztonságosabbá téve ezzel a vízleeresztést.

A projektet az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság konzorciuma valósítja meg. A projekt bruttó összköltsége 18 939 091 996 forint, amelyet az Európai Unió Kohéziós Alap és a Magyar Állam vissza nem térítendő támogatás formájában biztosít.

Az éghajlatváltozás káros hatásainak mérséklése, a vízgazdálkodás helyzetének javítása, a vízhiányos időszakokban jelentkező vízigények kielégítésének elősegítése, valamint a természetes vízkészletek hasznosíthatóságának nö-

velése érdekében szükséges volt a Balaton felső szabályozási szintjének emelése, így növelhető a visszatartható édesvíz mennyisége, mérséklődhetnek a vízhiányból származó kedvezőtlen hatások. Ugyanakkor ahhoz, hogy a felső szabályozási érték növelése ne okozzon károkat a part menti településeken, elengedhetetlen a tó vízszintjének hatékony, gyors csökkentése és rugalmas szabályozása.

A kormány többletforrás biztosításával járul hozzá ahhoz, hogy a Sió-csatorna kapacitásbővítésén túl vizes élőhelyek kialakítása és a Sió menti árvízvédelmi töltésáthelyezés is megvalósulhasson.

A projekt megvalósítása során megtörténik a két vízszintszabályozó, a siófoki leeresztő zsilip, a balatonkiliti mederduzzasztó, valamint a siófoki hajózsilip teljes átépítése. Ezzel összefüggésben, a Sió-csatorna vízlevezető képességének növelése érdekében a csatorna egyes mederszakaszain kotrási munkák valósulnak meg. A Sió-csatorna árvízvédelmi töltésrendsze-

rének magasztása és egy szakaszon történő áthelyezése az árvízvédelmi biztonság növelését szolgálja.

A hosszabb ideig tartó vízeresztés esetén a Sió-csatorna mentén az úgynevezett fakadóvízes területeken az altalajon keresztül fellépő, nagy kiterjedésű, tartós vízborítottság okozta problémák megszüntetése érdekében vizes élőhelyek kerülnek kialakításra.

A projekt keretében sor kerül egyebek között a vízügyi hajózási adatbázis fejlesztésére, hajózási jelek aktualizálására. Szükséges a Sió-csatorna hajóút-kitűzési tervének módosítása, valamint hajózási jeleinek helyreállítása. Megtörténik a balatonkiliti kikötőhelynek a Sió-csatorna megváltozó körülményeihez igazodó átalakítása, megújítása. Az építkezés befejezését 2022 végére ígérik a tervezők. (Építést: Térhálózat Design, tervezők: Korompay Attila, Hatvani Ádám, Dékány Tibor, tájépités: Varga Kiss Stúdió, látványtervek: Homologue.)

BFN

PROGRAMOK

NOVEMBER 8., PÉNTEK

Kisfaludy Galéria

16.00 „Az én világom” – Hódos Józsefné kiállításának megnyitója

Vaszary Galéria, Széchenyi-terem

16.00 25. éves a Balatonfüredi Helytörténeti Egyesület

NOVEMBER 9. SZOMBAT

Füredi őszi fesztivál

Vaszary Galéria

11.00 A hét hollókirályfi. Néphagyományból merítkező zenés mesejáték kisiskolások számára

15.00–18.00 A Vaszary Alkotóműhely gyermekfoglalkozása. Monotópia Folyók, tavak, tengerek témára

16.00 Restaurátor szakmai bemutató

Vaszary kert

15.00 Divattörténeti séta a galéria kertjéből indulva

Balatonarács

17.00 Márton-napi újborkóstoló

Evangélikus templom

18.00 Jubileumi ünnepi hangverseny az evangélikus templom szentelésének tiszteletére

NOVEMBER 9–10.

Vitorlás tér

Füred Gastro – fókuszban a libaételek! Balaton környéki éttermek, borászatok és sokszínű kulturális program várja az érdeklődőket

NOVEMBER 10., VASÁRNAP

Vaszary kert

15.00 Reformkori séta a galéria kertjéből kiindulva

Anna Grand Hotel, színházterem

17.00 Kertész Imre: Kaddis a meg nem született gyermekért – Lukács Sándor estje, a Vígszínház előadása

NOVEMBER 12., KEDD

Anna Grand Hotel, díszterem

18.30 „dráma és verőfény” – Fülel Balázs Liszt-díjas zongoraművész és a Mendelssohn Kamarazenekar hangversenye

NOVEMBER 12–13. ÉS 15–16.

A magyar nyelv napja

NOVEMBER 13., SZERDA

Kiserdő, kőszínház

11.00 Ünnepi megemlékezés, közös versmondás

NOVEMBER 15., PÉNTEK

Városi Helytörténeti Gyűjtemény

11.00–13.00 és 15.00–19.00 „Ha feltámadnak mind az álmok, Ha fölkeresnek mind az Árnnyak” – Ady-konferencia

Kisfaludy Galéria

19.00 Ady 100, a csíkszeredai Role zenekar koncertje

NOVEMBER 16., SZOMBAT

Városi Helytörténeti Gyűjtemény

9.00–13.00 „Ha feltámadnak mind az álmok, Ha fölkeresnek mind az Árnnyak” – Ady-konferencia

Kisfaludy Galéria

13.30 IV. Kisfaludy Sándor versmondó verseny 11–12. évfolyamos diákoknak

Zsidó Kiválóságok Háza

14.00 Füredi rabbiséta – interaktív kiállítás

Füredi őszi fesztivál

Vaszary Galéria

16.00 Tárlatvezetés a Folyók, tavak, tengerek – Az éltető víz című kiállításban

17.30 Lyukasóra Klub. Irodalmi kalandozás a közönség részvételével

Zsidó Kiválóságok Háza

18.00 Fellegi Balázs Leonard Cohen-estje

NOVEMBER 17., VASÁRNAP

Balaton Szabadidőközpont

10.00–17.00 Mega-játszóház

NOVEMBER 23., SZOMBAT

Arácsi Népház

Zöld nap. Információ: www.nabe.hu

Vaszary kert

15.00 Villaséta című tematikus séta a galéria kertjéből indulva

Arácsi Népház

18.00 Népek táncai táncház. Timár Lajos és a Jó Hangulat Klub közreműködésével

NOVEMBER 24., VASÁRNAP

Vaszary kert

15.00 Reformkori séta a galéria kertjéből kiindulva

Evangélikus templom

17.00 Jótékonyági koncert Szabó Attila hetednapos adventista lelkész és az adventista testvérek szervezésében

NOVEMBER 29., PÉNTEK

Római katolikus plébániatemplom

17.00 Betlehemállítás

Evangélikus templom

18.00 A Bem Emlékkórus adventi koncertje

NOVEMBER 30., SZOMBAT

Arácsi Népház

10.00–13.00 Adventi bütökölde

14.00 Hétpórbás sudokuversey

Zsidó Kiválóságok Háza

18.00 Varázslatos Operaelőadások. Közvetítés a New York-i Metropolitanból. Verdi: Traviata

Hu-Mor-Zsák

Fotókiállítás Gaál Antal meghökkenítő képeiből

– Azt gondolom, keveseknek kell bemutatnom Gaál Antalt, hiszen az itt jelenlévők közül szinte mindenki találkozott már vele; fotóival és íásaival az újságokban vagy a versesköteteiben. Szerencsésnek mondhatom magam, hogy közelről ismerhetem ezt a sokoldalú embert.

Mindenki akkor él teljes életet, ha kihasználja a számára kínáló lehetőségeket. Ő ezt teszi egész életében.

A valamikor reál területen dolgozó Gaál Antalnak van egy másik, egy sokkal színesebb élete is. Sokan tudják, hogy évtizedekig szőlőművelésként énekelt Füred kórusában, szerzője immáron tíz verseskötetnek, recenzióival érdekes könyveket ajánlott megyénk olvasóinak, a Balatonfüredi Naplóban pedig a Levél az olvasónak rovatban üzen számunkra és készlet gondolkodásra sokunkat. Természetesen azt sem hagyhatom ki, amiért most itt vagyunk. Néhány éve új kifejezési formát keresett és talált: a fényképezést. A fotós kifejezést határozottan visszautasítja – ugyanúgy, mint a költő vagy író titlust –, hiszen, mint mondja, az ő képei nem tanult mester munkái. Inkább meg-

Hétköznapi groteszk (Veszprém)

Ízlésficam (Bakonybél)

marad az örömszerzésnél és a figyelemfelkeltésnél. Az egyszerű, hétköznapi technikánál. Képeivel – mint verseivel is – csak egy más, újszerű nézőpontot szeretne megmutatni. Felhívni a figyelmet az élet adta furcsaságokra. Felrázni minket a mindennapok megszokásaiból, hogy vegyük észre a körülöttünk lévő világ humorát! Ebből a fanyar humorból adott most nekünk néhány morzsát, hogy csipe-

gessük fel a számunkra ízes falatokat.

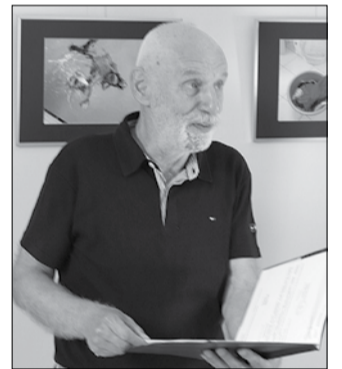
Jól illik a Hu-Mor-Zsák mellé utolsó verseskötete, amit szintén elhozott ide nekünk. Már a címében is – Kukacos almák – előrevetíti, hogy nem egy unalmas könyvről van szó. Arról nem beszélve, hogy a könyvborító és a benne lévő illusztrációk is a saját munkái. A borító egy igazi Gaál Antal-os önarckép. Tökéletesen tükrözi őt, a nem

Hát ez kifolyt... (Fonyód)

Túl nagy teher (Füred, kempingparkoló)

Gaál Antal Fotó: Gazsi

mindennapi figurát, aki sallangok nélkül vállalja önmagát és éli a mindennapok szürkeségében a maga színes életét.

Horváth Erzsébet Katalin

(Gaál Antal kiállítása a Zámbo Múterem és Galériában volt látható Csapokon. Sajnos a kiállítás csak november 7-ig volt nyitva, így a lapszámunkban látható fotókkal kel beérnie most a kedves olvasónak. A szerk.)

Ezermester (Balatonszabadi-Sóstó)

Kocsmázás után (Füred, Tagore sétány)

Kis füredi abszurd

ALKOTÓI PÁLYÁZAT

A Balatonfüred Kulturális Nonprofit Kft. alkotói pályázatot hirdet.

A pályázatra Balatonfüreden és vonzáskörzetében (Balatonszőlős, Tihany, Csapok, Lovas és Paloznak) élő, vagy balatonfüredi művészeti egyesületben tagsággal rendelkező alkotóművészek jelentkezését várjuk.

A pályázaton minden jelentkező művész három darab, két évnél nem régebbi pályaművel indulhat, amelyek közül zsűri fog választani. A nyertes pályaművek a Kisfaludy Galériában a tervek szerint 2020. április 24-től június 14-ig tartó, **Balatonfüredi Kollektív Tárlat 2020** című kiállításon kapnak helyet, valamint szerepelni fognak a kiállítás nyomtatott katalógusában.

Pályázati jelentkezés:

minden pályázó elektronikus levélben szíveskedjen jelezni részvételi szándékát **január 15-ig!**

E-mail cím: **kovacs.alex@furedkult.hu**

A Kisfaludy Galéria február 1-jéig minden jelentkezőt értesíteni fog a pályázattal kapcsolatos további tudnivalókról (életrajzok, fotók, művek beadása).

Peremartoni Krisztina búcsút vesz a várostól

Peremartoni Krisztina Jászai Mari-díjas színésznőre sokan emlékezhetnek még, bár majdnem húsz éve az Egyesült Államokban él. Nagyapja, Peremartoni Nagy Sándor száz évvel ezelőtt telepedett le Füreden, és igazi alakítója volt az akkori városképnek: saját pénzen strandot építtetett, elültette a sétány első fasorát, és vitorlás-klubot alapított a kevésbé tehetőseknek. Vegyész-mérnök fia, a színész-édessapja 98 éves korában, nemrég hunyt el, a hazalátogatott művésznőt füredi otthonában kerestük fel.

– Aki Veszprémben születik, annak adott, hogy a nyarait a Balatonon töltsse. Az én Balaton-imádatom legfőbb oka az arácsi nagyszüleim voltak. Boldogan és büszkén emlékszem vissza a nagyapámra, Peremartoni Nagy Sándorra, aki 1921-ben települt át Temesvárról, és először Veszprémben töltött egy rövid időt. Sikeres erdőmérnök volt, Berlinben is tanult, huszonegy éves korában már a brjanszki erdők felmérésével bízták meg. A cári Oroszországban a forradalom idején tartózkodott, így a perpekt német nyelvtudása mellé az orosz párosult. Veszprémben faárugyára volt, és amikor Füredre érkezett, akkor ezen a környéken – egy-két villától eltekintve – szinte semmi nem volt. Beleszeretett az itteni milióba, és tudta, hogy ez az a hely, ahol élni akar. Ma már elcsúfított és eldugott ugyan, de az Aranyhíd sétányról még látható az a hétszobás Médy-villa, amit otthonának épített.

A nagyapám egy világi ember volt, minden erőfeszítésével kultúrát akart hozni Füredre. A nagybányai festőtelep alapján festőket, írókat hívtott meg a villájába. Minden nyáron ingyen szállásolta el őket, azzal az egy kéréssel, hogy hagyjanak itt maguk után egy füredi témájú alkotást, ami a gyönyörű tájat örökíti meg. A művésztelepen készült képek nagy része még mindig itt lóg a falakon, egy részét pedig az apukám testvére vitte el a svájci otthonába. Móróc Zsigmond is többször lakott nálunk, még szerelmes levelet is írt a nagymamámhoz, ez, úgy tudom, a füredi levéltárban van. Szakértelme révén tehető emberré vált, de tudta, hogy ebből vissza kell adnia a közösségnek. Manapság ezt a fajta tevékenységet nagy felkiáltójellel kellene jegyezni... A művésztelep mellett nagyapám a saját pénzén építtetett strandot a mai Esterházy strand helyén, feltöltötte a sétányt, és szintén saját pénzen elültette az első fasort.

Egész életében azon gondolkodott, hogyan tudná Füredet még szebbé és még jobban elérhetővé tenni mindenki

számára. Rendezési terveket írt, amivel a polgármesteri hivatalt ostromolta. Nem tudhatja, de minden terve megvalósult: a város télen-nyáron lüktető életet mutat. Amiről ő beszélt, az most itt van, ő sem hinné, ha felébredne, és én sem tudom, hogy ez jó-e...

A vitorlázás már akkor is a gazdagok privilégiuma volt, ahogy most is. A nagyapám vitorlázott, de mindig is erősen szociális érzékű ember volt. A sétány végén, saját pénzén épített egy klubházat, BYC volt a neve, ahol a szegények is ingyen tarthatták a hajójukat, versenyeket rendezett és festéket adott az akkor még fából készült vitorlások lefestéséhez. Az apukám örökölte a képességeit, nagy vitorlázó lett: tagja volt a magyar válogatottnak, és négyszer szerzett magyar bajnoki címet, az anyukám volt a mancsaftja. A vitorlás létük az egész gyermekkoromat behálózta.

Háborús évek

A nagyapám orosz tudásának úgy vették hasznát Arácson, hogy amikor a második világháború idején jöttek az oroszok, és a tisztiek elszállásoltatták magukat, akkor azonnal kiszűrték a csodás villát. A nagyapám tudatosan hívta meg a tisztikart, hogy nála lakjanak, mert meg akarta védeni a nőket. Előbb ment Fehérvárra, hogy meghívja őket a házába. Előtte begyűjtötte az összes fiatal, középkorú lányt, és eldugta őket a padlásán. Húsz-harminc nőt etetett-itatott, akik nem beszélhettek, egész nap teljes csendben kellett lenniük. Korommal volt bekenve az arcuk, hogy elcsúfítsa őket, arra az esetre, ha mégis megtalálnák őket a padlásán. A nagyapám délután öt körül elkezdte leitatni a tisztiket, hogy bértyva minél hamarabb elaludjanak. Éjfél és három között lejöhettek a nők az udvarba, nagy csendben találkozhattak a férjeikkel. Az oroszok fel voltak háborodva, hogy miért nem találják a nőket. A legnagyobb veszélyben persze a saját felesége, az én nagyanyám volt, egy csodálatosan sudár, arisztokratikus kinézetű, gyönyörű nő, őt nem tudta letagadni.

A háború alatt tele volt a pince zsidó családok megőrzésére hátrahagyott kincseivel, utazóládákba rakva. Emlékszem én is arra, amikor Amerikából visszajött egy zsidó pár, és mindenüket bontatlanul itt találták. Az államosítás idején megjelent a bizottság, és közölték a hetvenhárom éves nagyapámmal, hogy két héten belül el kell hagyniuk a villát. A Deák Ferenc utcai házat, amiben most beszélgetünk, Liliomnak hívták. Vendéglőként építtette a nagyapám, mert a nagymama nem bírta a sok vendégeskedést. Ez volt az akkori Arács egyetlen vendéglője. Az volt a bérleti díj, hogy napi három étkezést

és a vendégek ellátását innen vitték a villába. A Liliomot is államosították, mert aki tizenkét embernél többet alkalmazott – az ő faárugyarában húszan-huszonketten dolgoztak –, az kapitalistának minősült, és teljes vagyonelkobzásra ítélték. Még a nyugdíját is megvonták a nagyapámnak, és a szoba-konyhás Liliomba úgy költözhetek fel, hogy bérleti díjat kellett neki fizetnie érte. Ennek ellenére a konyhát odaadta egy másik kilakoltatott családnak, hogy ők se maradjanak fedél nélkül.

Hetven évet éltek együtt, és a nagyapám végig halálosan szerelmes volt a gyermeki tisztaságú nagymamámra, aki szerette a természetet és egy virágörült volt. A nagyapám egy hektár rózsát ültetett neki, amikből a Liliomhoz is hoztak át. A nagyanyám a világ minden tájával levelezett, tulipán-hagymákért például Hollandiával, Franciaországgal. Könnyen tette, hiszen az egész család és ő is beszélt németül, franciául és angolul. Ez a ház állandóan tele volt virágokkal, minden vázában rózsákkal.

Amikor a hétszobás villa kulcsait átadta az államosító bizottságnak, a nagyapám azt mondta nekik: „Úgy látszik, túl sokam volt”. Soha, egész életében egyetlen szemrehányó mondatot nem hallottam tőle. Tudomásul vette a történeteket, amik ellenére vidám maradt, és arra tanított, hogy mindig elégedjél meg azzal, amid van, s az, amid van, az lehet, hogy holnap nincs. Ne vedd túl komolyan a vagyondat, bármi tulajdonodat, mert egy pillanat alatt átfordulhatnak a dolgok, és ez manapság is nagyon igaz.

Az én gyerekkoromban errefelé lovas kocsik járt, szánkózni lehetett, az Annabella Szálló helyén nádas volt, és itt teregettem a nagyapám kecskéit, mert a gyomorfekélye miatt kecskéket kellett tartani. A mostani Kisfaludy, akkor szabadstrandra ösvényen kellett menni, elmondhatatlanul messzinek tűnt az az út, és vasárnaponként a nagyanyámmal a körtemplomba jártunk misére, ami szintén többször barangolásnak tetszett. Kiskorúval mentünk a szomszédokhoz, egyiknek barackfája, másikkal málnája volt. Erősebb telek voltak akkor, volt jégvitorlásunk, ami fantasztikus dolog, annál félelmetesebb és egyben csodálatosabb dolgot nem ismerek. Sokkal szebb, békebeli élet volt... Nagyapám kilencvenhat éves koráig élt, az utolsó héten is ő vágta föl a fát és fütötte be a kályhákat. Mindig nagyon vigyázott arra, hogy ne lustuljon el, és nem akart fejlesztést a házba.

Karibi életritmus

Az apukám vegyész-mérnök lett, a Műegyetemen végzett és nagyon gazdag élete volt, élt Németországban és Kubában. Hihetetlenül tisztelte az

Peremartoni Krisztina a családi villa előtt, jobbra a közelmúltban elhunyt édesapja

édesapját, ő volt a példaképe, a mindene. A nagyszüleim halála után az édesapám költözött a Liliomba, és továbbvitte a hagyományt: rendszeresen külföldi és magyar vendégek jártak hozzánk. Huncut, népszerű ember volt az apukám, akit mindenki ismert és szeretett. Szerintem az volt a fő foglalkozása, hogy szeretett élni. Azt szokta mondani, hogy kétféle ember van a földön: az egyik azért él, hogy dolgozzon, a másik azért dolgozik, hogy éljen. Ő az utóbbi kategóriába sorolta magát. Nagy élménye volt Kuba, ahol a párás levegő miatt korrózióvédelmet fejlesztett. A Karib-tengeri párás levegő az én apukámra a németes, regulált, fegyelmezett világból teljesen kifordította. „Manana”, majd holnap megcsináljuk, nem érdekes. Soha többé nem ment el időben egy megbeszélésre, nem volt hajlandó hajtani mások miatt. Kimondhatatlanul nyugis, kellemes és jó életem élt. A Neviki után a várpalotai múzeum igazgatója volt, nagy szerepet vállalt a Thury-vár átépítésében. Örülne, ha hallaná, hogy most elmondom, mennyi tudományos munkát végzett, cikket jelentetett meg, ami neki mindig nagyon fontos volt. Nem mellesleg a családból ő sem lógott ki, Füred szerelmese volt.

Az apukám nagyon örült annak, hogy színésznő leszek, a nagyapám meg azért örült, mert ő maga statiszta volt a berlini operában. Szerencsére sokáig élvezhettem a nagyapam jelenlétét, ott volt az első vígszínházi bemutatáson. Kilenvennégy éves volt, és egy hatalmas távcsővel érkezett, mert akkor már rosszul látott. Talán egyedül anyukám nem repesett azért, hogy színésznő leszek.

Nekem a Vígszínház volt a szülőanyám, ott kezdtem a pályámat. Az ott töltött öt év a mai napig elbűvölő és magával ragadó. Aztán húsz évig a Nemzeti Színház tagja voltam, de művésziileg mégis az az év a legmelengetőbb bennem, amit Nyíregyházán tölthettem. A pályám csúcsának érzem, remek külföldi rendezőkkel dolgozhattam ott. Leginkább orosz klasszikusokat szerettem játszani: Csehovot, Dosztojevszkijt, Tolsztojt. De szerintem minden színész Csehovot szeret leginkább játszani, mert van benne valami szláv melegség, filozofálgatás a vi-

lágrol. Igazából semmit sem csinálni, csak nagyokat enni és inni, beszélni művészetről és zenéről – ez közel áll a színészek világához. Csehov nagyon értette a nők és a férfiak lelkét is.

Eltűntem itthonról, férjhez mentem, vettem egy nagy levegőt, és negyvenhárom évesen kiköltöztem Amerikába. A nagymamámól örököltem az örületes kalandvágyamat, aki, ha nyolcvan éves korában idejöttem éjjeli kettőkor, és azt mondtam, hogy nagy, meggyünk Párizsba, akkor már öltözött is. Mindig magamnak éreztem magamat, egy percre sem amerikai. Sokat voltam itthon, s nem éreztem úgy, hogy elmentem, csak ideiglenesen Amerikában tartózkodom. Az első pár évben San Franciscóban – ahol éltem évek –, Berkeleyben játszottam, elkezdtem tanítani egy színiiskolában, pár év múlva pedig saját iskolát indítottam. Elég sokáig futott, ki is fáradtam benne.

Amerikában a legtöbb ember több lábón áll, én is tanítottam jogát, sokáig egy spirituális könyvesboltban dolgoztam, voltam favágó egy fenyőerdőben, kertész, szerepjátékos a jogi egyetemen, minden. Egy alapítványon keresztül rengeteget jártam Dél-Amerikába, ahol az őslakosok kultúrájának megőrzésén dolgoztunk, mert a fiatalok – mint a világon bárhol – már nem annyira akarják a tradíciókat követni. Amazonas, Andok, Kanada, Alaszka, ahol medvék, pumák jöttek velem szembe. Ezek persze külső és belső, spirituális utazások is egyben, a kettő nem szétválasztható: ki vagyok én, miért vagyunk itt, mit csinálunk a Földön? Számomra csodálatos a bolygónk, minden népe gyönyörű. Minél többet utazom, annál jobban megismerem, és csak imádni lehet ezt a Földet. A gyökerek visszahúztak Magyarországra, az elmúlt két évben évente hat hónapot töltöttem itthon.

Életem első fotókiállítását Marokkóról szolt, áprilisban nyílt és már a harmadik helyszínen van, valamiért nagyon sikeres. *Keleti Éva* a mentórom, ő beszélt rá a kiállításra is. Fura dolog, hogy épp a szülőhelyemről, Veszprémből vagy Balatonfüredről nem kaptam meghívást, hogy hozzam el a képeket. A Thália Színházban lesznek három

hónapig, aztán mennek tovább egy másik színházba. Váratlan ajándéka ez a sorsnak, mert én nem tartom magamat fotósnak. Az apukám volt örületes fotós, aki ismeri, az tudja a szlogent: P. Nagy-képek mindig szépek! – ez volt felírva minden képe mögé, amiket elajándékozott.

Amerikában, ami egy vadkapitalizmus, látom, hogy a Kanadától Mexikóig terjedő csendes-óceáni partszakaszon az óceán mindenkié. Senki nem építhet a partra, kötelező szabadon hagyni, a villákat csak jóval beljebb lehet építeni. A vízparti sáv mindig és mindenhol kötelezően a publikumé. Füreden egyszerűen nem jutok hozzá a vízhez, vagy csak sok pénzért. Meg tudom fizetni, nem erről van szó, de hogy egy ilyen gazdag várostól egy szabadstrand nem telik... Megszüntették azt is, ami volt. Ez nekem nagy fájdalom, és az egyik oka annak, hogy lelkiileg el tudok innen menni. Megszállott úszó vagyok, engem minden reggel és este a Balatonban lehet megtalálni. A másik dolog a nádas: nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy ez a Balaton tüdejé, oda teszik az ikrajukat a halak, ott tanyáznak a kacskák, az tisztítja a vizet. A nádas létkérdés, ha kipszűtjük, akkor saját farkunkba harapunk.

Misztikus vég

Az édesapámmal már jóval korábban megbeszéltük, hogy eladjuk a füredi házat. Szinte felfoghatatlan, hogy október 11-én reggel hét órakor halt meg, én pedig aznap, egy korábban egyeztetett időpontban, délután kettőkor adtam el a házat. Nem tudhattam, hogy aznap fog meghalni az apám, akinek ez a ház tényleg a mindene volt. Szerette volna, ha megőrzöm, de megértette, hogy ez nem lehetséges, mert rengeteg pénzre és szakemberre lenne szükség a felújításához, ami nem áll rendelkezésére. Aztán teljesen a semmiből egyszer csak meghívták a *Lackfi János* Hinták című darabjából készült előadásunkat Füredre, úgyhogy november 6-án este játszottam, 7-én, gondolom, kaparom a temetőt, és 8-án eltemetem az édesapámat... Ilyen kompakt módon, egy csomagban búcsúzom Füredtől, ami az életem és a szívem...

Móróc Anikó

A karrier elválasztása a saját lényünktől

A Múzeumok Őszi Fesztiválján Grecsó Zoltán improvizációs táncszínháza, a Willany Leó a Vaszary Galéria Folyók, tavak, tengerek – Az éltető víz című kiállítására hozott létre egy erős hatású táncreflexiót.

– Mi jut eszébe először; ha azt mondom, hogy víz?

– Szerintem mindenkinek az, hogy természet, ember és létezés. A környezet és a klíma védelme most mindenkinek a bőrén van. Próbálunk nem foglalkozni vele, elhessegetni a gondolatot, de ez alapvetően egy olyan szorongás és teher, amit folyamatosan cipelünk magunkkal. Rémálmainkban ott vannak az óceánok vízében úszó nejlonzacsok. A víz van nekünk, a részünk, és ugyanannyira felfoghatatlan és értelmezhetetlen, mint az, hogy élünk és létezzünk. Számomra ugyanazt a misztikumot hordozza, mint maga az élet.

– Az előadásuk hogyan viszonyul az említett szorongáshoz? Célja, hogy feloldja?

– Popper Péter mondta egyszer, hogy szerinte egy olyan világban, ami ennyire tele van szorongással, a művészetnek kutya kötelessége ezzel foglalkozni. Véleményem szerint a művészet alapvetően azt szolgálja, hogy az emberek a saját életükben megtalálják

azokat a pozitívumokat, amik miatt érdemes, csodálatos élni, és hogy a földi életük egy különleges alkalom. Ha egy előadást nézőként látok, akkor mindig azt érzem, hogy különleges vagyok, és ez feltölt.

– Az alkotási folyamat résztvevőjeként, alkotóként is közelebb kerül a megoldáshoz?

– Nem igazán szeretem azt a szót, hogy táncterápia, mert ezzel kétszer mondjuk ki ugyanazt a szót. A művészet egyértelműen terápia. Figyelem a személyiséget, hogy mennyit változott, alakult, formálódott a tánc kapcsán. A tánc nem verbális műfaj, még-

Grecsó Zoltán táncos társaként Bujdosó Anna nyújtott maradandó élményt a balatonfüreden bemutatott produkcióban

is neki köszönhetem azt is, hogy most értelmesen tudok önmel beszélni, és értelmesen tudom az életet vezetni.

– Azt olvastam a Willany Leóról, hogy „itt mindenki fellép, aki látszik a sötétben” – ez mit jelent?

– Ez egy vicces szlogen, a klímavédelemhez kanyarodik vissza. A takarékosági világ-

– Táncos, koreográfus és tanít is, van sorrend?

– Van. Egyre kevésbé érzem magamat koreográfusnak, és egyre inkább pedagógusnak. A koreográfusi és táncművészi létemet el tudom választani Grecsó Zoltántól, ami nagyon jó dolog, mert így nem Grecsó Zoli nem kapja meg a díjat, hanem csak a koreográfus, és ez nem mindegy! Nyugodtan alhatok és békében élhetek tovább. Mindenkinek a karrierjét jó lenne elválasztania a saját lényétől. Érdekes, hogy a pedagógus – a tanítás és az ifjú nemzedék, az amatőrök tánca nevelése – sokkal jobban beleforrt a személyiségembe. Pedagógusként érzékenyebb is vagyok, például szakmai vitában könnyebben megsértődök, pedig azon se kellene, jobb lenne, ha távolabb tudnám tartani a

személyiségetől. Azt viszont élvezem, hogy bármilyen lehetőségem van: ha például koreográfusként rosszul áll a szénám, akkor közelebb húzhatom a pedagógiát. A szerepkörök közötti ugrálás szellemileg is frissen tart, és megtölti az életemet élményekkel.

A Willany Leó Improvizációs Táncszínház 2008-ban alakult Grecsó Zoltán táncművész, koreográfus, táncpedagógus vezetésével. A társulat 2012 és 2014 között a Pro Progressione közreműködésével részt vett az Európai Unió Kultúra keretprogramja által támogatott – és a legjobb projekteknek járó Success Story minősítést is elnyert – Beyond Fronta: Bridging New Territories című nemzetközi táncművészeti projektben. A Willany Leó 2019 májusában Lábán Rudolf-küldöndijben részesült.

A füredi produkciójában Grecsó Zoltán táncos társaként Bujdosó Anna nyújtott maradandó élményt, amit jelentősen erősített az Almádi-ban élő Fodor Réka, illetve Jérôme Li-Thiao-Té előadásában létrehozott élőzenei kíséret. A táncbemutató előtt a Vaszary Alkotóműhely várta a gyermekeket, és Szalay Ágnes, a Kogart művészettörténész tartott tárlatvezetést a Folyók, tavak, tengerek – Az éltető víz című kiállításon.

Mórocz Anikó

Műalkotások a sütiversenyen

Egy narancsos csokitortát választott a zsűri az idei év legfinomabb süteményének. Az ötödik alkalommal meghirdetett Balatonfüred sütimestere verseny ifjú kategóriájának győztese a pécselyi Lajkó Orsolya lett. A tinimesteri címet Fodor Fanni vitte el Vörös és fehér fantázianevű tortájával, míg a legkisebbek között Borbély Fanni vanília-roládját találták a legjobbnak.

A Füredi szüret süteménysütő versenyére összesen harmincnégy pályamű érkezett.

A leadott süteményeket nyugodt szívvel nevezhetjük műalkotásoknak is, mivel a zsűri egyöntetű véleménye szerint a legtöbb sütemény bátran megállná a helyét bármelyik cukrászda előkelő polcán. Egy tepsisós, egy tálca édes sütiével vagy egy izgalmas tortával lehetett benevezni a versenybe. A finomságokat október 20-án délig lehetett bevinni a Kisfaludy Galériába, ahol három korosztályba sorolták a készítőket: a 3–14 évesek a mini, a 15–18 évesek a tini, a 19 év fölöttiek pedig az ifjú kategóriába kerültek. Ez utóbbi volt a legnépesebb versenyző, összesen tizenkilenc pályaművel. Az egyetlen kritérium az volt, hogy a kigondolt versenysüte-

mény mellé passzoljon egy pohár bor vagy must, aminek a megnevezése ugyan előnyt jelentett, de nem volt feltétel.

A háromtagú zsűriben Marosfiné Laczó Márta, a Szent Benedek Középkiskola cukrászoktatója, Kántor Zsuzsanna, a füredi Bistro Sparhelt tulajdonosa és az almádi DESSZEReTlek Cukrászműhely tulajdonosa, Streit Krisztina foglalt helyet.

Az ízélmény mellett a küllemet és a tálalást is szem előtt tartva kategóriánként három díjat osztottak ki, illetve az ifjú kategóriában egy plusz különdíjjal jutalmazták Hortobágyi Gergely sütőtökös sajtkenyérét.

Szintén az ifjúsági kategória különdíjasa lett Csekőné

Zugor Gyöngyi mézeskalácsból elkészített színes szüreti jelenete, a második helyet pedig Tilhof Timea szerezte meg Izabella aranya elnevezésű illatos tortájával. A tinnik között Szabó Cintia őszi mármortortája a képzeletbeli do-

bogó második fokára került, a különdíjat pedig Horváth Valentina bormármortortája vitte el. A legkisebbeknél is szoros verseny alakult ki: Földig Heidi hajszállal maradt le az első helyről, míg Kotroczó Zsófia Edit mama kamrájából

Viktória-piskóta

Hozzávalók:

375 gramm vaj
375 gramm porcukor
375 gramm liszt
6 tojás
1 csomag sütőpor
1 csipet só
1 teáskanál vaníliakivonat

fél narancs leve és reszelt héja
Elkészítés: a porcukrot a vajjal, a vaníliaaromával és a narancs levével habosra keverjük, egyenként hozzáadjuk a tojásokat, majd a liszt-só-sütőpor keverékét. 40 percig 175 fokon, légkeveréssel sütjük.

A krém hozzávalói:

132 gramm mascarpone
132 gramm tejszín
116 gramm tejszoki
64 gramm narancslé (narancspastilla)
5 gramm narancshéj

Elkészítés: a csokit víz fölött felmelegítjük, a narancslevet felforraltjuk, majd három részletben a csokihoz keverjük. Keverőtálban kimérjük a mascarpone-t és a tejszínt, amit tejjel állagúra keverünk, majd hozzáadjuk a csokis-narancsos ganachét, és egyenlőre keverjük. A külső borítás olasz vajkrém.

készült jostás-meggyes túrótortája mellett sem tudott szó nélkül elmenni a zsűri, így különdíjjal jutalmazta azt.

A díjazottak értékes jutalomban részesültek, az első helyezettek pedig egy évig viselhetik a Balatonfüred Sütimestere címet.

A pályázók a versenyben való részvételükkel jótékony

célt szolgáltak, mivel a süteményeket az eredményhirdetés után felszulelték és kiárusították. A hosszú sorban kigyógyó vásárlók adományai-ból befolyt összeget értelmileg akadályozott fiatalok megsegítésére, fejlesztőjátékok beszerzésére ajánlották fel a verseny szervezői.

Mórocz

A Füredi História új számából

Tudták önök, hogy a Felsőörs határában talált régészeti leletek tanúsága szerint már az őskor embere megtelepedett ezen a vidéken? Vagy hogy a „nemzeti színészet” alapítójának számító Komlószy Ferenc – akinek az átíratával indult a füredi kőszínház 1831-ben – nem akkor és nem ott született, mint ahogy eddig tudni vélték? És ha valaki száz évvel ezelőtt Balatonfüredről Nagykanizsára akart jutni, két megszakítással három napig kellett utaznia a vonaton?

A Pajtás hajó tragédiájának emléket állító szobor avatása a Tagore sétányon

Kocsis Pál Balatonfüreden készített, a kerek templomot ábrázoló festménye az előtte levő – már nem látható – Holényi-féle kertészházzal

Ehhez hasonló érdekességek is olvashatóak a Füredi História című helytörténeti folyóirat legfrissebb számában, ami részleteket közöl a Pajtás hajó tragédiájáról és a füredi szőlőgyógyomóról is.

Az Örsi család

A bővizű forrásokban gazdag Felsőörsről a néphagyomány azt tartja, hogy Örs vezérről kapta a nevét, azonban a legkorábbi magyar krónikák – köztük az 1358-ban írott Képes Krónika – egyértelműen közlik, hogy a honfoglaló vezér nemzetségének a Sajó mellett volt a lakhelye – többek között erre mutat rá a Füredi Históriaiban megjelent cikkében Rácz János nyelvész. Kutatásaiból kiderül, hogy a felsőörsi térség legrégebbi birtokosai a prépostság, a veszprémi káptalan és az Örsi, későbbi nevükön a Batthyány család tagjai voltak. Mint kiderült: a középkorban gyakran illették Felsőörsöt kővágó vagy vágó jelzőkkel, mert határában malom- és más kövek készítésére alkalmas kőanyagot fejtek, illetve az itt bányászott, kiváló minőségű és jól faragható vörös követ használták fel a veszprémi vár erősítési munkálataihoz is.

Rácz János feljegyezte, hogy a településen lévő Malom-patak mentén a falut ellátó ivóvízkutak közül a Királykút a monda szerint azért kapta a nevét, mert Mátyás király ivott a vizéből. Nem messze innét egy vörösfestékbánya van. A Malom-völgy felső szakaszán, a Felsőörs Forrás-hegy geológiai bemutatóhelyen – ami egykor környező hely volt – földtani, őslénytani, rétegtani érdekességek, a Triász-tenger üledékeinek és a Földtűzhányóműködésének több százmillió éves megkövült maradványai láthatóak. A Szömörécés pedig arról az ősszel élénkpiros levelű cserszömörécéről kapta a nevét, ami Magyarországon éri el elterjedésének északi határát. A meleg, napfényes helyeket kedvelő növény a száraz, déli lejtőkön telepszik meg. Nevének cser előtagja arra utal, hogy a leveléből, kergéből cserzőanyagot vonnak ki, ezzel készült a híres szattyán és kordován.

Az is kiderül a tanulmányból, hogy Felsőörs déli részén, a tó felé lejtő lankák éghajlata mindig kedvezett a szőlőnek, az észak-déli lefutású völgyek már az ókortól ideális termőhelyet biztosítottak a borkultúra meghonosításához. Az első nyomok a római korból maradtak fenn, villagazdaságok alakultak itt ki, és mintegy húsz hektáron foglalkoztak szőlőműveléssel. A Balaton környék legjelentősebb román kori épülete, a felsőörsi prépostsági templom építetői pedig az 1200-as években szintén a Batthyányak ősei voltak.

Vesztegzár a fürdőn

A Füredi História egy korábbi számában már megjelent, hogy „1830. augusztus 10-től október 23-ig Komlószy Ferenc szintársulata a füredi fürdőn a vesztegzár miatt volt kénytelen a tervezettnél tovább tartózkodni”. Az is tudható, hogy 1831. július 3-án a társulat egy Komlószy által német darabból magyarított vígjátékkal, a Magyar hölgygel avatta fel a Dunántúl első kőszínházát Füreden, 1834-ben pedig a társulat bátor helytállásával mentette meg a színház épületét az egész fürdőtelepet elpusztító tüzvész-től. Arra azonban Tóth-Bence Tamás könyvtáros derített fényt, hogy Komlószy nem ott és nem akkor született,

mint ahogy eddig tudni vélték a kutatók.

Három nap Kanizsa

Szintén Tóth-Bence Tamás jegyzi a száz évvel ezelőtti sajtóhíreket összegző írást. A Pesti Hírlap 1919. februári számában közli, hogy a Balatonfüred és Nagykanizsa közötti vonatra három napot kell szánni, az utazás első napján ugyanis meg kell halni Tapolcán, ahol a legtöbb esetben nem lehet éjjeli szállást kapni, másnap Keszthelyen kell megszállni, és csak a harmadik nap délutánján érhető el Nagykanizsa.

Nyarylási hivatal

A Délmagyarország 1919. márciusban ad hírt arról, hogy „a meg nem szállott Magyarországon mindössze a Balaton vidéke, a Nagyvárad körüli fürdők és a Budapest körüli dunai fürdők állanak a nyarylás céljából rendelkezésre. Ezeket a helyeket egy külön erre a célra alakított nyarylási hivatal írja össze a férőhelyeket. A tervezet szerint egyedül álló egyéneknek kizárólag üdülés céljából csupán 4 heti nyarylást engedélyeznek. Családoknak a gyermekek száma szerint és egészségi állapotukhoz képest 6-8 heti nyarylás engedélyezett”. A Pesti Hírlap ugyancsak márciusi száma szerint a fürdővendégeknek

lisztet, cukrot és zsiradékot kellett magukkal hozniuk a füredi nyaryláshoz.

A Budapesti Közlöny 1919. szeptemberi számában bérbe adó füredi szálloda szerepelt: „A balatonfüredi fürdőtelepen lévő Esterházy szálloda összes tartozékával, valamint a hozzártatózó mintegy 30 magyar holdat kitevő kerttel, réttel, szántófölddel és szőlővel 3-6 évre bérbeadó”. A Fővárosi Hírlap novemberi hirdetése szerint a füredi gyógyfürdőszanatórium egész télen nyitva van, elsőrangú ellátást, zavartalan nyugalmat, szénsavas fürdőket és központi fűtést ígérve. Ezek mellett a Nimród 1919. februári számában szelíd, kétéves szarvastehenet kínáltak eladásra, a Népszavában pedig a július 23-án elcserélt női utazókosár gazdájának haladéktalan jelentkezését sürgették.

Pajtás hajó

Béresi Ákos történész hat éves korában, a füredi mólónál sétálva nagyapjától hallott először a Pajtás hajó tragédiájáról, aminek később kétrészes tanulmányt szentelt a Füredi Históriaiban. A második részben közli, hogy „1949-ben már felmerült a Balaton-régió idegenforgalmi hasznosítása, és ebben a vonatkozásban már elsősorban tömeges üdültetésben gondolkodtak az illetékes szervek. A közvetlenül a Balatonra termelő balatonfüredi hajógyár ugyan dolgozott, de ezt a feladatot egymagában már nem tudta volna teljesíteni”, így a Mahart illetékesei onnan szereztek hajókapacitást, ahonnan tudtak: importból és a dunai hajók átalakításából. Így került képbe az a kishajóosztály, aminek a későbbi Pajtás is tagja volt. A három hajót a Sió-csatornán keresztül hozták a Balatonra, az ötvenes évek elején a füredi hajógyárban átépítették őket, a maximális utaslétszámot kétszáz főre emelték, de a komolyabb biztonsági vizsgálat – például a dőléspróba – minden esetben elmaradt...

A cikk szerzője szerint valószínűsíthető, hogy a korszakra jellemző sikerpropaganda kiszolgálása érdekében a politika sürgető elvárásokat támasztott a balatoni hajóka-

pacitás minél gyorsabb fejlesztésével kapcsolatban. Az 1954. május 30-án bekövetkezett tragédiát nemcsak azért próbálták eltitkolni, mert a tömegbalesetek nem illettek a hamisan pozitív országimázsba, hanem azért is, mert egy alapos vizsgálat során számos vezető pozícióban lévő ember felelősségét lettek volna kénytelenek megállapítani.

Tíz kilométer öt és fél óra alatt

A folytatásban Tóth-Bence Tamás Bölcsházai Belházy Margit emléktáblájáról ír, amit 2019. június 12-én avattak fel az Anna Grand kerengőjében lévő Panteonban. A mindenki által csak Bimbiként ismert hölgy 1925. augusztus 20-án, mindössze 21 évesen öt óra huszonhét perc alatt teljesítette úszva a Balatonfüred és Siófok közötti, majdnem tíz kilométeres távot, úgy, hogy előtte nyaranta az édesanyjával gyakorolt a Balatonban.

(Szőlő)oltás a szívkörházban

A lap zárócikkének szerzője a Füreden jól ismert Csizmazia Darab József ugyanazon nevet viselő üzemmernök fia, aki írásával Kocsis Pálnak állít emléket. Az idén 135 éve, 1884-ben Kecskeméten született Kocsis Pál már gyermekkorában megismerkedett a gyümölcsnemesítéssel, a festéssel pedig nagybátyjánál, Kálmán Lajosnál került kapcsolatba. Az ő hatására festőnek készült, azonban édesapja betegsége és halála megakadályozta terveinek megvalósítását, így a festészet csupán egész életén át tartó kedvtelés maradt a számára.

Kocsis Pál igen nagy jártasságot szerzett a szőlők keresztelésében, és megismerkedett a cikk írójának édesapjával, aki ezekből Füreden egy kis fajtagyűjteményt létesített. Innen került a helyi gazdákhoz az újabb csemegeszőlőfajták – Glória Hungariae, Irsai Olivér, Kocsis Irma, Attila, Kecskeméti rizling, Balaton kincse – szaporítóanyaga. Kocsis 1962-ben a szőlőültetvényben dolgozva agyvérzést

kapott, de mivel az állapota gyorsan javult, ezért a füredi szívkörházba küldték rehabilitációra, amire felesége így emlékszik vissza: „Ahogy benyitok a terembe, hát mit látok! A hat szívbeteg, akiknek az ágyban kellene pihenni, mind az ágy szélén ül. A kezükben bicska meg szőlővessző, és faragnak, szemetelnek a padlóra. Kocsis Pál meg, mint valami apostol, hálóingben jár közöttük, és magyarázza nekik a szemzést. – Uristen, mint csinálnak? – kérdelem én köszönés helyett. Mire Kocsis Pál: Meg akarják tanulni az oltást, azt magyarázom nekik. – De hát mit szól ehhez Júlia nővér, aki olyan pedáns, hogy még egy zsebkezdőnek se szabad kilátszania? – Ó, az nem haragszik érte, ő is meg akarja tanulni. Már kért is tőlem vesszőt. – Na de hát a szőlővessző? Hát honnan vettek itt a kórházban szőlővesszőt? – Vannak itt kijáró betegek is. Azok kimentek a környező szőlőkbe, és ha ott-hon voltak, kértek, ha nem, akkor loptak szőlővesszőt.”

Ahogy ekképpen zsörtölődött a feleség, egyszer csak berobogott Júlia nővér, óriási partvissal a kezében: „Gyorsan mindenki az ágyba, nagyvizit lesz. Jön a főorvos úr!”. Erre aztán szőlővessző, bicska be a párnák alá, a betegek be a paplan alá, és ártatlan tekintettel nézték a főorvost, Júlia nővér meg eltűntette a földre hullott bűnjeleket. És ezek a betegek utána már nem sokat törődtek a szívverésükkel, a vérnyomásukkal, minél hamarabb haza akartak menni, hogy szőlőt ültessenek, oltsanak, szemezzenek – ebből állt a híres füredi szőlőgyógyomóról.

Kocsis Pál 1963-ban, megromlott egészségi állapotban járt utoljára Füreden. Szeretne volna befejezni a körtemplomot ábrázoló képét. Soha egy képet sem adott senkinek, mert nem tudott tőlük megválni. Később ezt mégis odaadta a cikket író Csizmazia Darab József édesapjának. A Füredi História nagyméretű színes fotót közöl Kocsis Pálnak a kerek templomot és az előtte levő – ma már nem látható – Holényi-féle kertészházat ábrázoló festményről és egy balatoni tájképeről. **MA**

Izraeli és indiai költészet

Agi Mishol magyar származású, Izraelben élő költő és Ashwani Kumar Indiából. Két merőben más sors. Ami egy pillanatra – vagy egy életre? – összeköti őket, az az, hogy a PesText műfordító fesztivál meghívott vendégeiként jelentek meg magyar nyelvre fordított versesköteteik a Tempevölgy kiadásában. Ezeket mutatták be ők maguk és a fordító, Laczkor Gábor közreműködésével a füredi Blaha-villában.

Agi Mishol kötete az Anyanyelv címet kapta, ami az ő esetében a magyart jelenti: erdélyi holokausztúlélő szüleiével főként ezen a nyelven beszélt. Amikor az édesapját elvesztette, csak ezt hajtogatta: apuci, apuci. Szilágycehen született, a családja 1950-ben vándorolt ki Izraelbe, ahol Agi a kortárs költészet egyik legelismertebb és igencsak népszerű alakjává vált. Munkássága ivritül született meg, ám a magyar nyelvhez kötődő számai eltephetetlenek. Mostanáig tizenhat verseskötete jelent meg, amik számos elismerést váltottak ki Izraelben és a világon: a közelmúltban kapta meg a Zbigniew Herbert-díjat Lengyelországban és a Leric Pea-díjat Olaszországban. Egy földműves közösségben él

Agi Mishol, Laczkor Gábor és Ashwani Kumar a Blaha-villában

Tel-Aviv közelében, ahol költészetet tanít. Balatonfüredre lányával, Mayával érkezett, aki gitár kíséretében adott elő megzenésített verseket. Az Anyanyelv című kötetben harminckét verse olvasható, ezeket Ufi Asaf fordításában adja közre a kiadó, a Balatonfüred Városért Közalapítvány.

– Csak héberül írok. Elég idős vagyok, de sok éve senkivel sem beszéltem magyarul, főleg nem nyilvánosság előtt. A mai könyvbemutató így elég speciális számomra. Hároméves voltam, amikor Izraelbe költöztünk, de otthon magyarul beszéltünk. El lehet képzelni, milyen érzés nekem, hogy a verseim magyarul is megjelenhettek – mondta Agi Mishol, hozzátéve, hogy járt már Füreden, amit erősen inspiráló közegnek érez.

Ashwani Kumarral találkozni olyan, mint Rabindranath

Tagore-ral: külsőleg szakasztott mása a Nobel-díjas indiai költőnek. Úgy is tartja, hogy Tagore tette őt költővé, rádöbbenve a nacionalizmusok egyetemes ostobaságára. Ashwani ráadásul ugyanazon tartományban született és nevelkedett, mint Tagore. Nem véletlen tehát, hogy a most megjelent Betűrendek architektúrája című, Laczkor Gábor által magyar nyelvre fordított kötetbe a szerkesztő, Tóbiás Krisztián a kortárs Ashwani verseit az egy évszázaddal korábban élt Tagore költeményeivel rostálta egybe, párbeszédszerűen elrendezve.

A fordítások angolból készültek: Ashwani Kumar a huszonegyedik századi angol nyelvű indiai költészet egyik jeles alakja, Tagore pedig maga fordította angolra Aldozi énekeit. A versek világa, Kumar nagyszabásúan áradó

látomásai és Tagore intim finomhangolása a hazai versszerető olvasónak egyszerre lehet ismerős és a messzeségbe hívó. A költészet mitikus, Gangesz-parti ősházájába, vagy azon is túla.

– Rendkívül hálás vagyok a balatonfüredieknek, hogy ilyen elevenen ápolják a számomra oly fontos Tagore emlékét. Vannak magyar barátaim, ezért is különleges számomra, hogy Tagore költeményeivel egy kötetbe kerültek az én verseim, magyarul. Tagore három ország – India, Banglades és Sri Lanka – himnuszt is megírta. Verseinek születése óta a világ sokkal töredézettebb lett. A közös kötetünk szimbolikus terében két költőgeneráció találkozik – mondta a füredi könyvbemutató alkalmával Ashwani Kumar.

Mórocz Anikó

Folkjazz Myrtiltől

A francia sanzonokról és a jazzdalokról ismert Micheller Myrtil új arcát ismerhette meg a füredi Parker Jazz Club közönsége.

Ráadásul olyan világklasszis zenészekkel lépett fel a Vaszary Galériában, mint az Al Di Meola zenekarában doboló Kaszás Péter, a jacksonville-i jazz-zongoraverseny keretében a világ három legjobb jazz-zongoristája közé sorolt Balogh Zoltán, a Junior Prima-díjas Fonay Tibor és a Tátrai Tibor által létrehozott Tátrai Trend zenekarban gitározó Pintér Tibor. Micheller Myrtillel a füredi koncert előtt beszélgettünk.

– Mennyire áll egymáshoz közel a francia sanzon, a magyar népzene és a jazz?

– Stílusban nem állnak túl közel egymáshoz, mindegyik-

klasszikus jazzemlékek és -értékek, és egészen másképp nyúlok hozzájuk, mint a tanulóévekben. Ebből egy nagy koncert készülődik, amit január 24-én a Művészetek Palotájának nagytermében láthat, hallhat a közönség.

– Tehetségkutató versenyek énektanáraként is ismert. Fontos önnek a tanítás?

– Magánövéketek tanítok énekelni, amióta lediplomáztam. Nem tudok ezzel elegendet foglalkozni, de nehezen engedném el. Küldetésszerű számomra, hogy a sok év alatt megszerzett tudásomat továbbadjam.

– A tapasztalatai szerint mennyire gyakori, hogy vidéken jazzklub működik?

– A füredi egy remek kezdeményezés, bár csak több ilyen lenne! A jazztől picit idegenkedhetnek azok, akik nem hallgatják, mert a rádió-

nek megvan a saját stilisztikai eszköztára, de én szeretek közöttük ugrándozni. Érdekel a zene sokszínűsége, és szeretek is sokféle lenni. Ez picit meg is zavarhatja a közönséget, mert mire a Swinguistique formációval elhelyeztek a francia világban, akkor csak nem tudtam nyugodni. A magyar népzeneitől elég távol álltam, épp csak annyi tudásom volt róla, mint bárki másnak, de úgy éreztem, hogy nem maradhat ki az én sokszínű zeneiségemből. Így jött létre az Inspired by Hungarian Folksongs. Azért angol a cím, mert azt gondolom, hogy a jazz-zene nemzetközi nyelven egy magyar népdalokból összeállított műsor az ország-határokon kívüli színpadon is megállhatja a helyét. Főleg, hogy olyan, a jazz-zenéből táplálkozó muzsikusok álltak mellém ebben a dologban, akik világszínvonalon muzsikálnak. Unikum, amit a füredi közönség hallhat tőlünk, mert egy különleges hangszerelesben rengeteg improvizáció fűszerezi a témákat. Elfoglalt zenészekről van szó, így ha valaki nem ér rá, akkor nem tudunk koncertezni, mert egy helyettessel teljesen másfajta muzsika születne meg.

– Vannak újabb vonzások, amik a távolabbi jövőbe viszik?

– Igen, mindig vannak új ötletek, például ugyanezzel a formációval szeretnék a jazzgyökereimhez visszamutató zenét létrehozni. Magát a jazz műfajt az amerikai örökzöld dalokon keresztül tanuljuk meg, aztán sokfelé elkalandozunk, de én szeretnék visszanezni. A kezdeteim óta eltelt sok év, megérték bennem a

ból kevesebb szól. A jazz már sokféle stílusú zenét magába engedett, és akkor lesz élvezhető annak is, aki a műfajt nem ismeri, ha az előadásmód át tudja adni a közönségnek. Egy énekes jazz-zenével talán könnyebb, mert mégiscsak valaki éneket beszél a közönséghez, de ez instrumentális hangszeres zenével is sokszor megtörténik. Ebben az országban kiváló, kreatív jazzmuzsikusok vannak, talán csak az hiányzik, hogy valaki felkarolja és marketingbe csomagolja őket. A műfajjal nincs baj, csak kicsi zavar, idegenkedés lehet abban, amit a háttérben gondolunk róla. A produkcióimnak az is célja, hogy ezt a távolságtartást megváltoztassam. Szerencsére olyan mezsgyén mozogok, ami bárki számára könnyen fogyasztható, épp azért, hogy még több rajongót szerezzenek a műfajnak.

– A neve nem egy átlagos magyar hangzású név, honnan ered?

– Még nekem is kutatást igényel, de ameddig a családfán vissza tudok nézni, nagyjából az ükszülőkig, ők már a magyar határokon belül éltek. A Michellerek talán a német-francia határ környékéről vándorolhattak erre fel, a Myrtil pedig a szülem ötlete volt. Manapság is kevés Myrtilt anyakönyveznek, az én gyerekkoromban még ennyire sem volt, így a nevem alapján azt se tudták, hogy fiú vagyok-e vagy lány. Talán az a haszna, hogy nem kevernek össze senkivel.

A Parker Jazz Club december 5-ei vendége a Pámiczky András Quartet lesz.

MA

Olyan lesz a karácsonyunk, mint amilyen az adventünk volt?

Évek óta felháborodást és értetlenséget kelt az október elején polcokra kerülő csokimikulás-regiment. Akik még észnél vannak, próbálják nem észrevenni őket, és nem hagyják magukat befolyásolni. A marketing a fogyasztók szédítésére válogatott eszköztárat használ, a módszerek között pedig vannak finoman szólva kevésbé etikusak is. Fülöp Tamás pszichológussal a marketing-csapdák kikerüléséről, csendről, háláról és alázatról beszélgettünk.

– Az advent szó jelentése eljövétel. A latin adventus Domini kifejezésből származik, ami azt jelenti: az Úr eljövetele. Ez a karácsonyt megelőző várakozás, ami az eljövételben éri el a jutalmát. A várakozás szó pedig annyit tesz, hogy valamire alázatosan és türelmesen várunk. Valahogy napjainkban mindkét szó kezd el elveszíteni a valódi értékét. Kétségbeesetten keressük a boldogság receptjét, de nehezen tudunk megállni a rohanásban, mert azt gondoljuk, hogy nem szabad, hiszen akkor lemaradunk valamiről. Elmegyünk magunk mellett, mert a csendben esetleg megijednénk a saját hangunktól.

Vajon mit hallanánk a lelkünk suttogásaiból, ha szemben állnánk önmagunkkal? A halk suttogást ugyebár csak csendben lehet meghallani. A hamis és értéktelen hangosan jön, tolakodóan és erőszakosan akar betörni lelkünk rejtekébe. Elhitheti velünk, hogy az értéktelen is lehet értékes, hogy a tisztesség és becsület olyan fogalmak, amik nélkül is élhető az élet, és amit nem látnak mások, azért nem is kell majd felelnünk. Hogy a felszín az mindig fontosabb, és a vagyonban bízók előrébb jutnak majd. Hogy adni jó dolog, de csak annak, akitől majd kapunk is vissza valamit. Hogy szabad akaratomból bármit megtehetek, mert nem uralkodhat senki sem felettem, és megbocsátani csak akkor tudok, ha majd először a másik nyújtja felém a kezét. Hiszünk a mosolyban, akkor is, ha hamis, hiszünk mindenben, ami éppen összedőlni látszik, ami már ingatag vagy talán már nincs is, csak ne kelljen felelősséget vállalni saját magunkért. Nem tudunk csendben maradni...

Pedig csendben kapjuk azt, ami igazán értékes. Csendben nőnek a fák, csendben lesz egy magból szép virág. A szere-

lem és a betegség is csendben jön. Hiába kiabálunk, ígéretünk és fogadkozunk vagy dacolunk, némán fogják meg kezünket és vezetnek bennünket. – Majd én megcsinálom egyedül! – kiabáljuk vissza, és rohanunk tovább az értéktelen végtelenébe. Vonz bennünket a zaj, megbabonáz a sok csilllogás. Pedig hányszor szólnak hozzánk, figyelmeztetnek, hogy ne csinálj. Angyali hang

ez, nem emberi, nem hallja meg mindenki.

Sok mindent követelünk magunknak, amiről úgy gondoljuk, hogy jár nekünk. Elvárjuk, hogy a holnap újra eljőjön, elvárjuk, hogy boldogok legyünk, jár nekem a tisztelet, jár nekem a boldog házasság, jár nekem a gazdagság. Aki alázatos, az nem követel, tudja, hogy amit kap, az

ajándék. Hálás érte, nem pazarolja, nem dobja el. Az értékállót keresi, a kifogyhatatlant. Mikor adtunk hálát egy napért, annak bármely percéért? Miért nem tudunk bocsánatot kérni? Miért megyünk el mások mellett, mintha nem is látnánk őket?

Aruha elvásik, a ház előbb-utóbb összedől, a pénz értéktenledik, mégis inkább ezekben keressük az értéket. Tárgyak, amiket kincseknek gondolunk. Ajándékok. Vajon adunk-e kincset a saját időnkéből, amikor meghallgatunk valakit? Mennyit adunk a türelmünkéből és megértésünkéből? Mennyit a kedvességünkéből? Ha bensőnkbe lehetne csomagolni, milyen lenne az? Díszes vagy egyszerű? Aranyszalaggal átkötött fényes csomagolópapírra tennék, vagy be sem lenne csomagolva?

És ha kibontanánk, mit találnánk benne?

Lassan kikérülnek az adventi gyertyák az asztalra. Van, aki újat vesz, van, aki régit szedi elő. Van, aki nem gyűjtja meg, s van, aki igen. Van, aki csak dísznek használja, van, aki nem. De hallotta valaki a gyertyák beszédét? Pedig beszélnek...

Mórocz

Zene, zene, zene

Új sorozat a Zsidó Kiválóságok Házában

Többfordulós tárgyalások és egyzetetéseik eredményeképpen sikerült szerződést kötnünk a világ talán leghíresebb operaházával, a New York-i Metropolitannel.

Magyarországon a MÚPA és az Uránia mozi után harmadikként a füredi zsinagógában közvetíthetjük élő előadásait és válogathatunk az összes felvételükből, némelyekhez magyar felirattal is. Ezek a műsorok szigorúan védettek, más csatornákhoz hozzáférhetetlenek. Október 5-én mutatunk be A varázsfuvolát magyar felirattal, telt ház mellett. Az egyik főszereplő, az Éjkirálynő *Miklós Erika* volt, aki levélben köszöntötte a kezdeményezést.

A Met engedélyével nagy érdeklődés mellett október

22-én 18 órától rendkívül kedvezményes áron a füredi és környékbeli iskolák és a zeneiskola diákjainak szintén levetítettük A varázsfuvolát. Október 26-án 18 órakor német nyelven beszélő, tanuló, érdeklődő vendégeinknek *Frank Ildikó* és zenésztársai előadásában Marlene Dietrich-esttel kedveskedtünk.

Zenei sorozatunk következő eseménye szintén élő koncert lesz. A zsidó származású, idősebb korára mélyen vallásossá lett és világraszóló slágerek sokaságát szerző, csodálatos hangú Leonard Cohen dalait adja elő *Fellegi Balázs* operaénekes és hattagú zenekara november 16-án 18 órakor. Olyan, közismert dalok is felhangzanak majd, mint a Hallelujah, az I'm your man vagy az Everybody knows.

Olti Ferenc, BFN

Népszerű a Camino

Október 5-14-ig zajlott a harmadik Balaton Camino. Budavári Dóra, Rákász-Losonczy Judit és Scherer Anna először 2017-ben gyalogolta körbe a Balatont. Akkor még hárman indultak neki, de a program azóta egyre több csatlakozót vonz. A téli, majd a tavaszi gyaloglás után idén az őszi Balaton megismerése volt a cél. A csapat Balatonfűzfőre indult, és október 14-én ide ért vissza.

2018-ban már a Nagy Balaton programsorozat részeként került sor a gyaloglásra, mondván, bárki csatlakozhat a menethez: akkor 30-40 gyalogló gyűlt össze egy-egy nap. Idén tavasszal lett publikus az őszi időpont, és hatalmasat ugrott a csatlakozók száma: voltak olyan napok, amiken 150-200 csatlakozó is összegyűlt a reggeli indulásokra.

A Balaton Camino lényege, hogy a 200-220 kilométeres távot a résztvevők tíz napra osztva gyalogolják le, közben megismerve a tó természeti, kulturális és gasztronómiai értékeit. Egy napra átlagosan 20 kilométeres távok jutnak, de a szervezők minden napra ajánlottak egy-egy érdekességet, kitérőt – múzeumot, kilátót, templomot –, melyek kicsit távolabb estek az útvonaltól. Finom ételekben, italokban sem volt hiány. Minden napra jutott legalább egy, a Camino résztvevőinek tervezett ajánlat a régió legjobb éttermeivel együttműködve.

„Még minket is meglepett, mennyi csillogó szempárral és mennyi kitartással találkozunk nap mint nap a Balaton Camino során, mindegy volt, hogy fúj-e a szél, tör-e a bakancs, ide mindenki szilárd elhatározással érkezett – legyen szó egynapos gyaloglásról vagy akár mind a tíz napról. Az őszi táj beváltotta a hozzá fűzött reményeket, és

megkaptuk azt a csendet, teret is, ami a nyár után ilyenkor a Balatonra jellemző, és tökéletes a gyalogláshoz. Mivel ilyenkor már kevesebb vendéglátóhely van nyitva, igyekeztünk előre leszerelni a gasztropartnereket, hogy minden napra jusson minőségileg meleg étel, és pár pluszprogrammal is kedveskedtünk a velünk gyaloglóknak” – fogalmazott *Budavári Dóra*.

„Hirtelen nőtt nagyot az útitársak tábora, de a kirándulók között is gyorsan egy összetartó, nyitott közösség alakult ki: a Balaton Camino Facebook-csoportjában a csapat tagjai segítettek egymást a szállásfoglalásban, az utazáshoz telekocsik szerveződtek. A segítőkészség kitartott az út során is: sportkrémek és pótzoknik váltottak gazdát, a csüggődedeket biztatták a többiek” – mondta *Rákász-Losonczy Judit* a közösségről.

„A külön-külön 20-20 kilométeres távokra sokan legyintenek, mivel egy túrázóknak nem jelenthet kihívást ekkora gyaloglás, viszont a tíznapos folyamatos túrázás már komoly megerőltetést jelent. Ettől is jön meg a határok feszegetése és az elcsendesedés” – mesélte *Scherer Anna*.

A tíznapos túra nem titkolt szándéka a szezonon kívüli turizmus fellendítése, az októberi gyaloglás hatásai érezhetőek voltak a vendéglátóhelyeken és a szállásokon.

A Balaton Camino számokban. 50+: ennyien gyalogolták végig mind a tíz napot a három szervezővel, a legkisebb – babakocsiban utazó csatlakozó – még egyéves sem volt; 500+: ennyien csatlakoztak összesen a tíz nap alatt a menethez; 20: ennyi gasztronómiai partnere volt az idei túrának; 300 ezer lépés: körülbelül ennyi körbekerülni a Balatont.

Természetesen folytatás várható, információk a Balaton Camino Facebook-oldalán, illetve honlapján: Facebook.com/balatoncamino **BFN**

Homeopátiás magánrendelés indul

Dr. Szepesi Péter radiológus és az édesapja, a belgyógyász dr. Szepesi Barnabás neve sok füredi számára ismerősen cseng. A radiológiát homeopátiára cserélő Szepesi Péter többéves németországi klinikai tapasztalattal a háta mögött most a balatonfüredi rendelőintézetben nyit magánrendelést, ennek apropóján beszélgetünk vele a homeopátiás gyógyításról.

– A homeopátia nem egy hatóanyag-medicina, hanem egy reaktív medicina. Hatással tud lenni egy embernek vagy bármely más élő objektumnak a szervezetére. Az a lényegi kérdés, hogy megtaláljuk a beteg hasonló gyógyszerképét, vagyis kiegyenlítjük vele a kóros rezgéseit, amit én még a biorezonanciás koromban értettem meg. Mindennek, még egy asztalnak is van rezgése, amit egy frekvenciaszámmal tudunk jellemezni, ezt a homeopátiában a hasonlósági törvény segítségével használjuk ki.

Samuel Hahnemann 1796-ban a hasonlóság elvén alapította meg a homeopátiás gyógymódot, amit azóta is alappilléként használunk a gyógyításban. Eszerint egy anyag amilyen elváltozást tud okozni, és jön egy élőlény – beteg kutya, macska – hasonló elváltozásokkal, tünetekkel, azt az anyag gyógyítani lesz képes. Itt a reagáltatásban van a lényeg és nem a hatóanyagban. A hatóanyag az alapgyógyszer-vizsgálatoknál nagyon fontos, erre épül a homeopátiás gyógyszer-tankönyv, de magát a gyógyítást a homeopátiában a hasonlóság határozza meg.

Egy homeopátiás szer hatására három dolog történhet: vagy jól érzi magát a beteg, vagy tünetfelerősődéssel gyógyul, viszont, ha

nem történik semmi, akkor türelmesen kell várunk és megfigyeljük.

A konzultációk során a tünetek esetleges felerősödésére a kellő információ átadásával készítjük fel a beteget. Ha valakinek fáj a feje, akkor nemcsak a fájdalmat kell csillapítani, hanem meg kell vizsgálni, hogy mi van a háttérben. A homeopátiában növényeket, ásványokat, állati eredetű anyagokat használunk fel hígított formában, de itt sem a hígításon van a hangsúly, hanem a hasonlóságon. Indiában östinktúrákkal, hígítatlan anyagokkal gyógyítanak, Hahnemann a tünetfelerősödések csillapítására kezdte el alkalmazni a hígításokat. A beteg öngyógyító rendszerére alapozunk, azaz azon keresztül reagáltatjuk, támogatjuk a szervezetet, mert így érhető el a teljes értékű gyógyulás.

– A homeopátiának a házipatikában is van helye?
– Természetesen, de az otthoni használatot is tanulni kell.

– Milyen szakmai tapasztalattal rendelkezik a homeopátiában?
– Radiológusként végeztem a SOTE-n, és majdnem húsz éve dolgozom homeopataként. Klasszikusan engem is elért egy autoimmunbetegség, amire megoldást kerestem, erre ajánlotta egy erdélyi kollégánál a homeopátiát. Már a füredi röntgenorvosi szobámban adtam többeknek homeopátiás szereket, hogy jobban, gyorsabban gyógyuljanak, majd megszerettem az elérhető képességeket: a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen klinikumra kielezett licenctanulmányt és az Európai Unió brüsszeli központú ECH-diplomáját is megszereztem, ami pedig a klasszikus homeopátiára vonatkozik.

A klinikai oldal a diagnózisok ismeretében vagy akut problémák tüneteinek keresztül jól bevált homeopátiás szereket alkalmaz, míg a klasszikus homeopátia a panaszok és a beteg személyiségét jeleníti meg. Lehet mindkettőnknek azonos problémája, de mivel különböző személyiségek vagyunk, ezért más-más szer fog gyógyulást hozni.

Sopronban tíz évig csináltam egy homeopátiás magánpraxist. Készültem, hogy el-

piápiával, fagyöngy–Helixor/Iscador–subcután-injekciókkal, hyperthermiával) kezeltünk, amit egy specifikus, a betegre individuális homeopátiával kiegészítve erősítettünk tovább.

Három év alatt egy homeopátiás osztályrészt építettem fel az eppenbrunni klinikán. Döntően az eisenstadti székhelyű homeopátiás cég szereit használtuk, ezek pedig az új germán medicina elmélete szerint egyfajta konfliktuselemzéssel vizsgált alkatiság, továbbá a hozzárendelt tüneti felépítés alapján, repertorizációval kikeresett, szituációs alkati szereket jelentettek. A klinikán szerzett tapasztalataimat most hazahoztam Balatonfüredre, mint a gyógyítás, a gyógyulni vágyó beteg emberek Mekkájába.

– Említene példát a praxiséjáról?
– Egy asztmás kisfiúnak – akinek az anyukáját allergiából hoztam ki – adtam egy nagyon jó klinikai homeopátiás szert. A legközelebbi találkozás alkalmával az anyuka elmesélte, hogy a gyermek erősen leszúrta, mert a kisfiúnak előjött az évekkel korábbi bőrgyulladás. Mi ugyanis nem elnyomunk, hanem kivezetünk, ebben az esetben is ez történt: az asztmát kiveztük a bőrre, majd a bőrön levő elváltozásokat is tovább vezetve alakítottunk ki egy egészséges reakcióképességet a kis betegnél.

Nem az öt golyó a lényeg, hanem a folyamat, amit elindít, és ezt követi az orvos. Sürgős esetben én a telefonon akár éjjelkor is felveszem.

Dr. Szepesi Péter magánrendelése a füredi rendelőintézet II. emeletének 27-es szobájában érhető el kedden, szerdán és pénteken 16 és 20 óra között, előzetes időpont-előjegyzés szükséges a +36(30)959-1922-es telefonszámon. **(X)**

Szakmai továbbképzésen vettek részt az óvodapedagógusok

Az Óvodapedagógusok Szakmai Műhelye szervezésében került sor Füreden a Játék – mozdulat – tánc című továbbképzésre, melyre Veszprém megyéből érkeztek óvodapedagógusok. A szervezőktől (*Leidlné Szabó Judit, Fehér Zita, Dévai Agnes*) megtudtuk, hogy az önértékelés létezik és jelenleg önkéntes alapon működő szakmai műhely célja a tanulás, egymás munkájának megismerése, tapasztalatok megosztása mellett a feltöltődés, a szakmai megújulás. Taglétszámuk folyamatosan bővül, mely mutatja, hogy nagy az igény a munkájukra. Terveik között szerepel tematikus beszélgetések, szakmai fórumok és további tartalmas képzések szervezése. **BFN**

Országos zsoltáréneklő verseny

Hatodik alkalommal rendezte meg az Országos zsoltáréneklő versenyt a Balatonfüredi Református Iskola, amelyen kilenc református iskola 120 tanulója vett részt.

Az ifjú zsoltárénekesek Biatorbágyról, Ceglédre, Csajágról, Drávafokról, Kocsról, Nagyharsányból, Mezőtúrról, Pécsről és Veszprémből érkeztek. A verseny zsűrije (Veres Györgyné Petrőcz Mária – énekművész, kórusvezető, a Pápai Református Teológiai Akadémia tanára, Müller Anita – a Pápai Református Kollégium „Tánc-Lánc” Alapfokú Művészeti Iskolájának igazgatója és Farsang-Törös Krisztina – református kántor, ének-zene szakos tanár) ezút-

tal is bronz, ezüst, illetve arany minősítésben részesítette a versenyzőket. A regisztrációt követően *Bátki Dávid Géza* lelképásztor tartott rövid áhitatot, majd *Rojtos Norbert* igazgató és *Bóka István* polgármester köszöntötte a jelenlévőket. Az énekesek először négy korcsoportban, egyéni- leg versenyeztek, majd következtek az alsós és felsős csoportok. Az idei versenyre a kötelező zsoltárok mellett 1-1 népdallal is készülni kellett. A versenyzőknek az iskola kapcsolódásként kézműves-foglalkozásokat szervezett.

A füredi református iskola eredményei.

Kiemelt arany minősítés: 6. osztályos lányok csoportja (Böcskei Kitti, Brózs Panni, Czétényi Fruzsina, Gaál Emese Zsuzsanna, Harapu Ráchel

Zsófia, Kardos Zsanett, Kiss Borostyán, Köles Rege Villő)

Arany minősítés: Battyai Blanka (2. o.), Gaál Etelka Rózsa (2. o.), Molnár Inez (2. o.), Sebestyén Csilla (2. o.), Tuza Zsófia (4. o.), Gaál Emese Zsuzsanna (6. o.), Kiss Borostyán (6. o.), Bruckner Kristóf Benedek (7. o.), Horváth Zsombor Gergő (7. o.), Gaál Réka Katalin (8. o.), valamint a 2. osztályosok csoportja (Böcskei Boglárka, Both Viktória, Sebestyén Júlia, Sebestyén Csilla, Battyai Blanka, Gaál Etelka Rózsa, Bruckner Mária, Molnár Inez), a 4. osztályosok csoportja (Bátka Petra Zsuzsanna, Ema Margareta Maslej, Kósa Johanna, Rosta Boglárka, Sebestyén Fanni, Tuza Zsófia, Ujhelyi Lili) és a 7. osztályosok csoportja (Bátka Hanna Veronika, Erdősi Hanna Valentina, Fejes Dóra Lilla, Horváth Hanna, Kovács Réka, Maslej Sofia)

Ezüst minősítés: Bruckner Mária (2. o.), Sebestyén Fanni (4. o.), Ujhelyi Lili (4. o.), Kulcsár Szaffi (5. o.), Köles Rege Villő (6. o.), 3. osztályosok csoportja (Balázs Dorotty, Bari Boglárka, Biros Mandula, Cullen Holly Irene, Hóbe László, Punk Laura), 5. osztályosok csoportja (Horváth Borsika Nóra, Kulcsár Szaffi, Laurentzi Csepke, Németh Izabella, Punk Anna, Szeles Brigitta)

Bronz minősítés: Ema Margareta Maslej (4. o.)

A 2. osztályosok felkészítője *Csonka Mónika* tanítónő, a többieké pedig *Bíró Bernadett* tanárnő volt.

Szalay Katalin

Radnóti diákok a Füred Televíziónál

Nem lehet elég korán kezdeni – szoktuk mondogatni, ráadásul ez a generáció már a képekkel született, az internet világában nőtt fel. Mégis őszintén érdekelte őket a Füred Tv-ben folyó munka, amiről az egész stáb mesélt a pályaelemzés napján.

A tévések a híradókészítést mutatták meg az osztálynak,

hogyan kell interjú felvenni, filmeket vágni, és miben segít a stúdióban a sugógép.

A kíváncsi és nagyon vidám 6. C osztályosok ismerkedtek a szerkesztői, operatóri munkával is a Füred Televízió szerkesztőségében, ahova tanáraik *Szöllősy Adrienne* tanárnő vezetésével kísérték el őket.

BFN

A rendőri hivatást népszerűsítették

A balatonfüredi rendőrök a székesfehérvári pályaválasztási kiállításon várták a rendőri pályára iránt érdeklődő fiatalokat.

A Balatonfüredi Rendőrkapitányság munkatársai, valamint a Szent Benedek Középiskola és Kollégium Balatonfüredi Tagintézményének szaktanára és tanulója egy székesfehérvári középiskolában megrendezett pályaválasztási kiállításon várta a leendő rendészeti fakultáci-

ós tanulókat október 25-én. Fejér megye legnagyobb állásbörzójén a rendőrök és az iskola képviselői az intézményben évek óta zajló rendészeti fakultációs képzésről, illetve a határőrszolgálat felvételi követelményeiről adtak tájékoztatást az érdeklődőknek, valamint megválasztották a rendőrség tevékenységét érintő egyéb kérdéseket is.

A rendezvényen résztvevők megismerkedhettek a rendőrségi csapatszolgálati felszerelésekkel is.

BFN

Tanulmányi kirándulás a Felvidékre

II. Rákóczi Ferenc nyomában jártak két iskola hetedikes diákjai

Két busszal indultunk a Felvidékre, az egyikben a Tihanyi Bencés Iskola diákjai is helyet foglaltak, így összesen 87 hetedik évfolyamos tanuló és nyolc kísérő tanár vett részt a kiránduláson.

Utunk kezdetén a füleki két tanítási nyelvű iskolában tettünk látogatást, átadtuk ajándékainkat és megnéztük az iskolát. A füleki vár igen érdekes volt, izgatottan jártuk körbe. A szállás és a vacsora a Szalamander panzióban volt.

A második napon reggeli után Sáros várba kirándultunk. Az 500 méteres szintkülönbség megviselte azokat, akik nem edzetek a gyaloglásban. Itt fogták el II. Rákóczi Ferencet 1701. április 18-án, de hívei megszöktették, és innen Lengyelországba menekült. Eperjesen sétáltunk a városban, és utazásunk egyik legszebb felvidéki városába érkezünk. A kassai domban megkoszorúztuk II. Rákóczi Ferenc édesanyját, a munkácsi hős Zrínyi Ilona és gróf Bercsényi Miklós generális szarkofágját, majd meglátogattuk a Rodostói-házat. Eperjesen a bazilikára és a főtérre volt csak időnk, majd vacsora, lefekvés következett a szállásunkon. Közben írtuk az útinaplót, és játszottunk a szobában.

Késmárk következett utazásunk következő állomásként. Itt található II. Rákóczi

Ferenc nevelőapjának, Felső-Magyarország és Erdély fejedelmének, Thököly Imrénének a sírja. Elsétáltunk Késmárk várához is, amely a Rákóczi-szabadságharcban is fontos szerepet játszott. Utána megnéztük a világörökséghez tartozó fatemplomot.

Lőcsén a 15. században épült városházát kerestük fel, ahol a titkos lépcsőhöz vezető ajtó híres festménye a Rákóczi-féle szabadságharc idején játszó Jókai-regény ihletője, a Lőcsei fehér asszonyt ábrázolja. A város feletti domboldalon található egy Mária-kegyhely, ahol még II. János Pál pápa is megfordult. Még nem jártam ilyen helyen sohasem. Szepesvár: Közép-Európa legnagyobb kiterjedé-

sű vára, Szapolyai János szülőhelye. Óriási élményt jelentett mindenkinek az ágyúk sokasága. Mindenkit lenyűgözött a séta a külső váron, ahonnan csodálatos volt a panoráma. Utána sokat rohangáltunk a belső várban.

Egy mindenki csodálatát kivívó kénsvas forráshoz utaztunk Szepesváraljára, ami egy utóvilági működés egyik jelensége, tudományos nevén szolfatara. Megkóstoltuk, de nem mindenkinek ízlett. Fáradtan tértünk pihenőre.

Elköszöntünk a Szalamander panziótól, ahol három szuper éjszakát töltöttünk el. A betléri Andrassy-kastély parkja következett. A vadregényes arborétum elnyerte a tetszésünket.

A Szádelői-völgy az UNESCO-világörökség részét képezi. Ilyen érdekes, látványos szurdokban a többségünk még sohasem járt. Magasodtak körülöttünk a hegyhasadékok, folyamatosan hallottuk a Szár-patakok csörgedezni. 18 600 lépést tettünk meg a lépésszámlálóm szerint. Krasznahorka-váraljára látogattunk. Itt esett az eső, és megkoszorúztuk a „gömöri Ravennát”, amely Andrassy Franciskának a férje által építtetett mauzóleum.

Elfoglaltuk Rozsnyón a szállásunkat. A nagyon finom vacsora után fáradtan ágyunk estünk.

Az ötödik napon egy rozsnói séta következett, majd Csetnek, egy híres bányásztelepülés evangélikus templomát néztük meg, több mint 600 éves keresztelődencéjével. Az út utolsó állomása a Gombaszögi-cseppkőbarlang volt. Nagyon nagy élményt jelentett, fehér és vörös cseppkövek pompáztak bent.

Hosszú volt az út hazáig, nagyon nagy élményt jelentett ennyi időt eltölteni a barátaimmal. Sokat viccelődtünk egymással, viszont ezeket az élményeket még az unokáimnak is mesélni fogom.

Köszönöm tanárainknak, hogy megszervezték nekünk ezt a kirándulást!

Adorján Olivér, 7/c

Logika kicsiknek, nagyoknak

Kilencedik alkalommal rendezte meg a Radnóti általános iskola a füredi logikai versenyt.

A három balatonfüredi általános iskola mellett Nagyvázszyból, Balatoncsicsóból vettek részt a csapatversenyen, sőt Veszprém matematikából kiemelkedő két iskolája (Kossuth, Deák) is itt volt.

A kulturális partnervárosok közül Kecskemét és Szolnok öt-öt, Komárom három, Győr kettő és Gyula egy iskolával

vett részt, majdnem minden iskola két csapattal képviseltette magát.

A délelőtt érkezőket balatonfüredi program várta. Mindenki tett egy sétát a reformkori városrészen, majd egy-egy múzeumba is ellátogattak.

Összesen 126 tanuló oldotta meg a feladatokat. Az 5-6. osztályosok mezőnyében a Radnóti Miklós Általános Iskola csapata (*Erdélyi Balázs, Novák Péter, Kovács Levente*) harmadik helyet szerzett.

BFN

Vándorúton az énekesmadarak

Magyar ornitológusok 18 éve kutatják az adriai madárvonulási útvonalakat és a balkáni nádasok szerepét a madárvonulásban. Fő kutatási témájuk a fülemülesítke.

Ez a 10 gramm körüli, apró nádi énekesmadár az Európai Unióban mint kiemelt természeti érték, Natura 2000-es jelölőfaj. Erzékenysége miatt hamar reagál az élőhelyi változásokra, ezáltal a fülemülesítkének állományának nyomon követése fontos természetvédelmi feladat. Ebben az évben a madarak tengeren való átkezelését veszik górcső alá az olasz csizmánál.

A fülemülesítkének száma Kárpát-medencében az elmúlt évtizedekben csökkenést mutatott, ez hívta életre az expedíciókat. A Kiskunsági Madárvédelmi Egyesület eddig 39 expedíciót szervezett a Földközi- és a Fekete-tenger partvidékére, hogy a kutatások

Énekes fülemülesítke

eredményeivel segítsék a természetvédelmi szervezetek munkáját.

Idén a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel közösen egy érdekes vizsgálatba kezdtek. A kutatásba albán és olasz szervezetek is bekapcsolódtak.

– A mostani expedíciót életre hívó esemény egy októberben, Albániában gyűrűzött fülemülesítke megkerülése volt. A madarat a tavaszi vo-

nulás során olasz kollégák fogták vissza Észak-Olaszországban. Ez a tény azt a feltételezést erősíti, hogy az Otrantói-szorosnál madárvonulás szempontjából kulcsfontosságú nádas területek lehetnek. Ezt a felvetést szeretnénk vizsgálni – mondta el *Németh Ákos*, az expedíció vezetője.

A vonuló madarak számára rendkívül fontos Otrantói-szoros két oldalán elhelyezkedő vizes élőhelyeken egyszerre

Gyűrűzőállás a Neretva-deltában

végeznek madárgyűrűzést. A kutatás célja, hogy megvizsgálják és dokumentálják a szoros madárvonulásban betöltött szerepét, ezáltal fontos adatokkal támasszák alá az ott fennmaradt vizes élőhelyek fontosságát.

– Az Orikumban évek óta folyó kutatás eredményeként tudjuk, hogy ezen a területen rengeteg sitke mozog. Nemrégiben egy publikációnkban arról is beszámoltunk, hogy az

olasz csizma kedvezőbb telelőterület, mint a Balkán. Az Otrantói-szoros pedig a tengeri átkelésre legalkalmasabbnak tűnő útvonal, így a szoros két oldalán található nádasok szerepe meghatározó lehet, ezek szolgálhatnak a madarak számára pihenő- és tankolóhelyként – fejtette ki a szakember.

Az albániai Orikumban október 5-én a nemzetközi madármegfigyelő napon kez-

dődött meg a munka, ahol már az első napok is számos eredményt hoztak. Többek között egy Magyarországon a Fertő tavon gyűrűzött cserregő nádiposztát ellenőriztek, és egy Albániára nézve új madárfajt, egy törpesármányt is regisztráltak a területen.

Idén már több mint harminc magyar önkéntes vesz részt a kutatásban. Az expedíciók végeztével eredményeikről szakmai publikációkon túl a nagyközönség számára is beszámolnak majd.

– Az első napok eredményei nagyon biztatóak, és csak reménykedni tudunk a hasonlóan kedvező folytatásban. A gyorsan fejlődő turizmus veszéllyel fenyegetheti a vonuló fajok számára nélkülözhetetlen tengerparti nádasokat. Ezek az adatok reményeink szerint a helyi természetvédelmi tevékenységekre is jótékonyan hathatnak majd ki – összegezte *Németh Ákos*.

Skronjova Barbara
sajtóreferens

Két év múlva rendezik a következő fesztivált

A fesztivál, mely egy kisbaráti összejövetelből lett nemzetközileg is jegyzett, több tízezreket megmozgató kultikus rendezvény, a Harley-Davidson Open Road Fest jövőre egy év szünetet tart, hogy 2021-ben egy teljesen megújult formában mutakozhasson be.

„A fesztivál mérföldköhöz érkezett, 20 év után elérkezettnek látjuk az időt, hogy a rendezvényt új utakra tereljük. Az újjászüléshez azonban időre van szükség, ezért úgy döntöttünk, hogy egy év 'alkotói szabadságra' megyünk, és 2021-ben rendezzük meg a következő, immáron 21. Open Road Festet” – nyilatkozta *Dobai Attila*, a fesztivál igazgatója.

Kevés olyan motoros van hazánkban, aki ne vett volna részt legalább egyszer az Open Road Festen. A fesztivál történetének húsz éve alatt több százezer motoros és zenera-

jongó fordult meg Alsóörsön, hogy élvezzék a Balatont, a napsütést, a közös motoros túrákat, felvonulást, és nem utolsósorban az esti koncerteket, bulikat.

Alsóörs és a fesztivál neve összeforrt, ahogy azt a Strand sétányon álló, fából készült motoroszobor is mutatja. Minden év június első hétvégéjén a Balaton megtelt motoröbörgéssel és zenével. Olyan világsztárok léptek fel, mint a Motorhead, a Ten Years After, a Europe, az Alphaville, a Hot Chocolate, Bonny Tyler és még sorolhatnánk. A fesztiválózóik közül sokan nemcsak hazánkban, de külföldről is évről évre visszajártak, hogy azon a négy napon együtt éljék meg a „Feel the Freedom” életérzést.

A fesztivál életében most új fejezet kezdődik, a jövőbeli tervekről még korai lenne beszélni, de érdemes lesz a fesztivál weboldalát és Facebook-oldalát követni majd a legfrissebb hírekért.

BFN

Nyílt nap az utánpótlás szakágnál

A Balatonfüredi KSE utánpótlás szakága idén is megtartja a szokásos nyílt napját.

Balatonfüreden – az Eötvös Loránd Általános iskola testnevelői irányításával – már a nagycsoportos óvodások ízelítőt kaphatnak a sportágról. Ezt követően a kisiskolás bajnokságokban már versenyezhetnek is, hogy az U15-ös korosztállyal már belépjenek az Egyesület „profi” rendszerébe.

Jelenleg öt korosztályos bajnokságban – ifi és serdülő I. és II. osztály, valamint a gyerekbajnokságban induló U15 – vesznek részt a csapatok *Kárpáti Krisztián*, *Kis Ákos* és *Lelkes Gábor* irányításával. Az utánpótlás-igazgató *Kárpáti Krisztián* egyben az ifjúsági válogatott szövetségi edzője is.

A fiatalok két felnőttbajnokságban – az NB I/B nyugati és az NB II északnyugati csoportjában – is versenyeznek.

A füredi utánpótlás-nevelés a korosztályos sikereken – bajnoki címek és helyezések, korosztályos válogatottságok – túl azzal büszkélkedhet, hogy számtalan itt nevelkedett játsszik a jelenlegi felnőttcsapatban, vagy éppen más NB I-es klubokban, sőt BL-csapatokban. Nem egy füredi nevelés mutatkozhatott be a felnőtt magyar válogatottban is. Jelenleg két junior korú játékos – *Andó Arián* és *Máthé Dominik* – kapott meghívást *Gulyás István* szövetségi kapitánytól.

Idén októberben már lezajlott az első, rendkívül sikeres nyílt nap, amit a nagy érdeklődésre való tekintettel novemberben újabb követ.

2019. november 11., hétfő, a tervezett program:

15.30 Szabadidőközpont Panoráma-terme – iskolák bemutatása az igazgatók és testnevelő tanárok által, felvételi információk
– az egyesület szervezeti és működési felépítésének bemutatása az edzők, klubvezetők által
16.00 Akadémia Hotel bejárása, a csarnokok, edzőtermek, az infrastruktúra bemutatása
17–18.30 Edzés az Eötvös iskola sportszarnokában

Kérjük, hogy az érdeklődők az alábbi elérhetőségeken jelentkezzenek:
20/937-3927, 30/594-3002
balatonfuredikc@gmail.com

Sok óvodás és iskolás indult a futóversenyen

Közel nyolcszázan vettek részt a Tagore sétányon a 27. Fut a Füreden.

Az óvodások és általános iskolások egyik legnépszerűbb sportversenyén bárki indulhatott. A kilenc korosztály négy távon bizonyított.

BFN

A versenyt *Hári Lenke* alpolgármester asszony nyitotta meg. A díjakat *Hári Lenke* és *Molnár Judit* képviselő asszony adta át, míg a középiskolások emlékfutásának díjátadásában közreműködött *Wacháné Nagy Edit* és *Wacha Gergő*.

A León ellen lép pályára a BKSE

A Balatonfüredi KSE az EHF-kupa következő fordulójában a spanyol bajnokság harmadik helyén álló Abanca Ademar León (ESP) csapatával mérkőzik meg előbb hazai pályán, majd a Madridtól 300 kilométerre északra fekvő

León városában. Hazai mérkőzés: november 17., vasárnap, 13 óra. Idegenbeli mérkőzés: november 23., 19.30. Mindkét mérkőzést a Sport 1 Tv élőben közvetíti. *(A képen a BKSE az FTC elleni meccs előtt.)*

BFN

Balaton Sportprogram
Szabadidő és Konferencia Központ
8230 Balatonfüred, Horváth Mihály u. Tel.: +36(87)480-196. Fax: +36(87)482-193
e-mail: balatonkonferencia@t-online.hu
honlap: http://www.balatonkozpont.hu/

November 13., 18.00
Balatonfüredi KSE–Grundfos Tatabánya KC
kézilabda-mérkőzés

November 17., 13.00
Balatonfüredi KSE–Ademar Leon EHF Kupa-mérkőzés

November 23.
Dunántúli Református Egyházkerület
felsős hittanos találkozója

November 24., 10.00–17.00
Mega-játsszoház

A MŰSORVÁLTOZTATÁS JOGÁT FENNTARTJUK!

**„A víz
a 21. század
olaja”**

KUGLER GYULA

vízépítő mérnök,
a Bakonykarszt Zrt. vezérigazgatója,
a Magyar Hidrológiai Társaság alelnöke,
a Magyar Víziközmű Szövetség elnökségi tagja

ELŐADÁSA

**November 13-án
18 órakor**

**Hogyan lehet megelőzni a vízválságot?
A víz nemcsak az élet, hanem a béke forrása is!
Minden csepp számít!**

 ZSIDÓ KIVÁLÓSÁGOK HÁZA
Balatonfüred, Bajcsy-Zsilinszky Endre u. 32. tel.: 06 87 782-592
www.zsidokivalosagok.hu info@zsidokivalosagok.hu facebook.com/zsidokivalosagokhaza

2019. NOVEMBER 16. 18.00 ÓRA

Hallelujah, I'm Your Man, Everybody Knows...

Élő koncert Leonard Cohen világhírű dalaiból

Fellegi Balázs és barátai

Madai Zsolt - dob
Baranyi Kati - ének
Darvas Kristóf - billentyű
Kovács Sára - ének, fuvola
Kovács Ferenc - trombita, hegedű
Kardos Dani - gitár
Novák Csaba - bőgő

Jegyár: 3 500 Ft Fűredi lakosok számára: 2 900 Ft
Elővetelben a helyszínen, online a jegy.hu illetve a www.zsidokivalosagok.hu weboldalon.

 ZSIDÓ KIVÁLÓSÁGOK HÁZA
Balatonfüred, Bajcsy-Zsilinszky Endre u. 32. tel.: 06 87 782-592
www.zsidokivalosagok.hu info@zsidokivalosagok.hu facebook.com/zsidokivalosagokhaza

ANNON VÁROS SZÍNHÁZ

GALT MACDERMOT - JAMES RADO - GEROME RAGNI

HAIR
- MUSICAL -

MAGYAR DALSZÖVEGEK
LIKÓ MARCELL, MARTON LÍVIA

MAGYAR SZÖVEGKÖNYV / RENDEZŐ
VÁNDORFI LÁSZLÓ

JEJÉRTÉKSZÁM:
HANGVILLA JEJÉRTÉKSZÁM (VÉLSZÁM: 890294) U. 13
TEL.: 88 / 889 182 | HANGVILLA@HANGVILLA.COM
WWW.HANGVILLASZINHAZ.HU | WWW.JEJY.HU

2019. DECEMBER 14. SZOMBAT 19.00
BALATONFÜRED
BALATON SZABADIDŐ ÉS KONFERENCIA KÖZPONT, HORVÁTH MIHÁLY U.

JEJÉLVÉTEL: TOURINFORM BALATONFÜRED, BLAHA U. 5.
TEL.: 87/380-480 BALATONFÜRED; TOURINFORM HU
HANGVILLA JEJÉPVÉLTÁR VESTPRÉM, BRUSZNYAI U. 2.
TEL.: 88/889-182 ÉS HANGVILLASZINHÁZ.HU, JEJY.HU

www.volkswagen.hu

Érzi a város ritmusát.

Az új T-Roc IQ.DRIVE torlódás asszisztenssel.

Az új T-Roc IQ.DRIVE motorizáltságtól függő, kombinált átlagfogyasztása: 5,6-8,2 l/100 km, CO₂-kibocsátása: 146-185 g/km. A megadott értékek a típusjövahagyás során rögzített, gyári felszereltséggel kerültek megállapításra, és a hirdetés feladásának időpontjában érvényesek. A nevezett értékek nem egyes járművekre vonatkoznak, nem részei a tájékoztatónak, hanem a különböző járműtípusok összehasonlítására szolgálnak, a 715/2007/EK rendelet jelenleg érvényes előírásainak megfelelően. Ezen értékeket egyes többletfelszereltségek, tartozékok, valamint a vezetői szokások és egyéb, nem technikai jellegű tényezők (pl. környezeti feltételek) is befolyásolják. Részletes tájékoztatásért és ajánlatért forduljon márkakereskedésünkhöz!

 Volkswagen

IQ.DRIVE Úton az önvezetés felé.

Az Ön Volkswagen márkakereskedője: **Csermely és Társa Kft.**
8230 Balatonfüred, Fűrdő u. 25., telefonszám: +36 87 580 650
szalon@csermelyestarsa.hu, www.csermelyestarsa.hu